Akbaba

DÜNYA

VATAN

Cumhuriyet

— Heeey... Fırtına yaklaşıyor, yelkenleri suya indirelim!

TÜRKİYE

BANKASI

1 kişiye **%6 FAİZLİ**

150,000

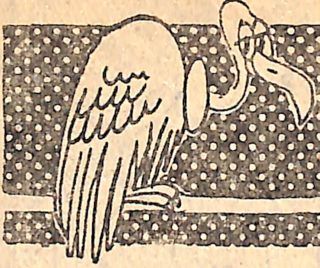
LİRALIK DEVLET TAHVİLİ

ayrıca **24**

APARTMAN DAİRESİ

ve 326.250 liralık
çeşitli
para ikramiyeleri

SAYI : 297 21 KASIM 1957 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI 75 KURUŞ

Akbaba
siyasi mizah gazetesi

Sular İdaresi, şehirde çeşmeler yapıyor.. (Gazeteler)

F. K. G. — Aziz vatandaşlar, çeşmenizi yaptık. İş, suyunu bulmağa kaldı!..

YUHA!

ADI politika edebiyatımızda destanlaşan bir kahraman var. Sokaktan geçerken, kalabalığın işaret parmakları onu gösteriyor. Meydan nutuklarında avuç dolusu alkışlar ona yağıyor. Mahkeme kapılarında fleşlerin şimşekleri onun için çakıyor. Aksırsa, gazetelerde ismi. Öksürse, sayfalarda resmi! Yeni Millet Meclisimizde, yoklama yapılırken, Kasım Gülek bile ilk sözü onun için istedi...

Onun uğruna, bir vilâyet kazaya uğramıştı. Onun uğruna, yine o vilâyette seçim sandıkları C. M. P. listeleriyle doldu.

Osman Bölükbaşı'yı anlattığımı söylemeğe hacet yok, değil mi?

Kırşehir mebusu, yaman bir parlâmento adamıdır. Bol konuşur, kolay konuşur, tatlı konuşur, acı konuşur...

O kürsüde iken Meclis susmaz. Beş altı yüz kişilik çoğunluğun içinden, yer yer taşlar atılmaya başlar.

Başka biri olsa, bu taşların altında, enerjisi yaralar, sesi bereler içinde, sarsılır, sendeler, nakavt olur.

Osman Bölükbaşının kılı kıpırdamaz. Dudağındaki cümleye bir virgül koyar, sesin geldiği tarafa bakar ve kalabalığın denizinde avını bulur, cevabını yapıştırır. Sonra, konuşmak iştahı büsbütün artmış, virgülü koyduğu yerden sözlerine devam eder.

Bu şıpşak cevapları kolay sanmayınız. Tuzu, biberi tamamdır.

Bir gün, öfkelenen bir iktidar, ona:

— Bölükbaşı, erkek ol, erkek!..

Diye bağırmıştı.

Bölükbaşı, hiç düşünmeden sözünü kesti ve çoğunluğun içindeki hasmına, dudaklarında hicvin zehirli gülüşüyle:

— Ayol, dedi, erkekliğimin kırkta bir zekâtını versem, sen bile erkek olursun!

Bunun dışında bir Bölükbaşı aramayınız. Konuşmalarında ne sosyal dâvalarımızı, ne ekonomik meselelerimizi aydınlatacak tek kıvılcım yoktur.

Şimdi, yeniden Kırşehir mebusluğuna seçilen Bölükbaşı, cezaevinde yatıyor ve telâşlı polis kordonları içinde mahkemeye gidip geliyor!

Niçin mi?

Bir gün, parlâmento kürsüsünden, mebuslara, Vekillere, Meclise, ağız dolusu küfrettiği, ağız dolusu hakaret ettiği için!

Ama, küfürler duyulmadı. Ama, hakaretler işitilmedi... Ama, Meclis kürsüsünden milletvekillerine söğen Bölükbaşı meçhul!

Malûm olan Bölükbaşı, pervasız konuştuğu için, sözünü esirgemediği için masuniyeti kaldırılan, hapse tıkılan kahramandır!

Düşünüyorum şimdi: Acaba Meclis onun dokunulmazlığına dokunacağına, acaba savcı onun yakasına yapışacağına, acaba cezaevi şoförü onu arabasına tıkacağına, Başbakan, Meclis tutanaklarını alıp bir basın toplantısı yapsa, Bölükbaşı neler söylediyse, gazetecilerden:

— Affedersiniz baylar!

Diye özür diliyerek hepsini baştanbaşa okusa ve bitirdikten sonra da, hafif bir utanç durgunluğu içinde:

— Şimdi, lütfen sizler söyleyiniz, deseydi, Büyük Millet Meclisimizde, milletvekillerimizin bu ağızla konuşmalarını ister, beğenir, alkışlar mısınız?..

Acaba ertesi günü, hattâ Cumhuriyet, hattâ Dünya, Hattâ Vatan gazetelerinde neler okurduk?

Yine bu Meclis tutanakları Ankara, İstanbul, İzmir radyolarına verilse ve bir hafta, günde üç nöbet, sabah, öğle, akşam memleket havasına yayıldıktan sonra:

— Sayın dinleyiciler!.. İşte bir mebusumuzun söyledikleri!.. Bu zat, sizin vekilinizdir. Bu sözleri sizin adınıza söyüyor. Beğeniyor musunuz? Kabul ediyor musunuz?

Diye sorulsaydı, acaba ne olurdu?

Ne mi olurdu?.. Ben söyleyim size:

Osman Bölükbaşıyı yıllardır göklere çıkaran bütün alkışlar yuha olurdu!

Yusuf Ziya ORTAÇ

olaylar Alaylar

Ne yapsınlar?

BİR vaziyetin uygun olup olmadığı, o vaziyetin alındığı yere bağlıdır. Evde uygun olan vaziyet sinemada uygunsuz oluyor.

Bikini mayolu kadın plâjda uygun vaziyettedir, ama Beyoğlunda uygunsuz vaziyet oluyor.

İzmir'de bir sinemada bir çifti uygunsuz vaziyette bastırmışlar. Bu çift karı - koca imiş.

«— Tek odalı evimiz var. Üstelik, on beş gündür de misafir var evemizde!» demişler.

Şu uygunsuz vaziyeti bir iyice düşünelim. Bize kalırsa karı - kocanın vaziyetinden çok daha uygunsuzu, tek odası olan bir eve misafir gelip, on beş gün oturanların vaziyetidir. Buna saygısızlık değil, uygunsuzluk derler. Ama onlar da ne yapsınlar?

Onların da evine bir uygunsuz misafir gelip yerleşmiştir. Bu ağır hayat şartları içinde kalabalık aileler bir tek odanın içine sığıştıkça, herkes birbirine misafir gidiyor. Misafir gidecek yeri omlayanlar da, arada bir sinemaya gidip yakalanıyorlar. Sinemaya gitmeseler ne olacak? Bir tek odaya dolmuş, dört, beş kişilik ailenin vaziyeti hiç uygun olabilir mi? Her zaman olduğu gibi, olsa olsa, beş, altı odalı evlerde oturabilenlerin vaziyeti uygun olabilir.

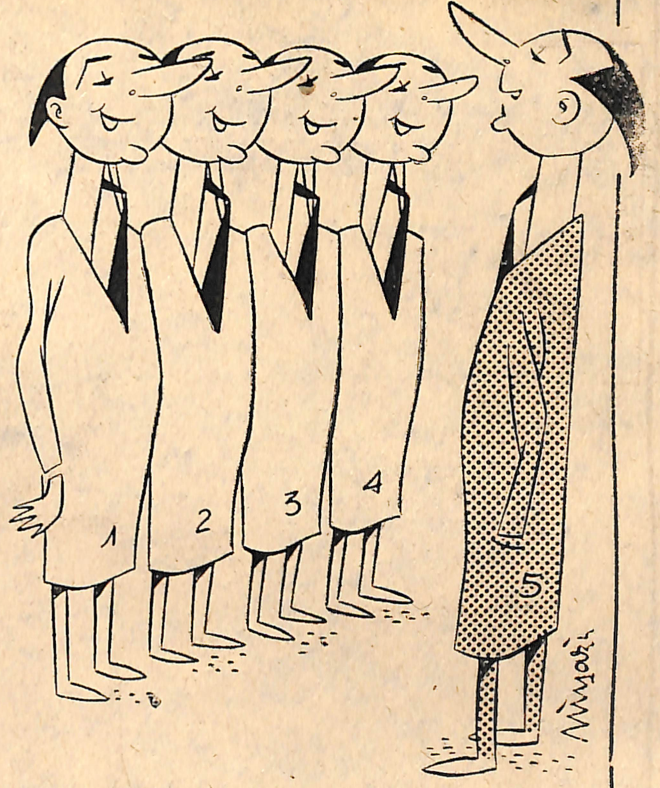
Geçen gün bir gazetemiz, «gökyüzüne fırlatılan Sputnik içinde bulunmak ister miydiniz?» diye okurlar arasında anket açmış. Cevapların yüzde doksanı: isterdik...

Kim keyfinden göklerin tepesine çıkmak ister? Ama başka ne yapsınlar? Uygunsuz vaziyette yakalanmamak için insanlar aya gitmeğe bile razı...

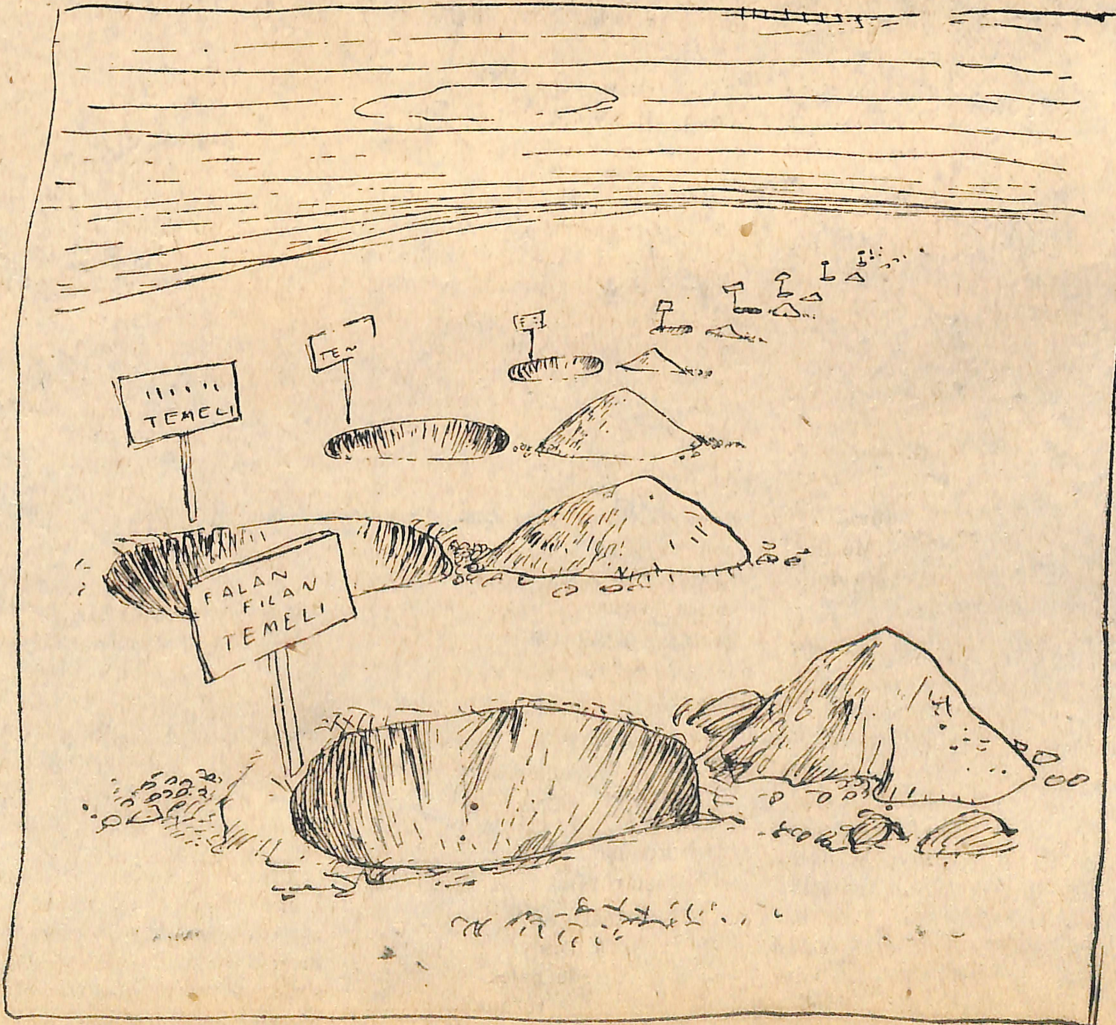
Bir başka uygunsuzluk

GEÇEN gün gazetelerde bir uygunsuz vaziyet daha gördük. Bir deniz albayımızın kızı, Ayşe adında bir güzellik kraliçemiz, bir Amerikalı deniz binbaşısı ile evlenmiş. Gazetelerde de genç karı - kocanın dudak dudağa öpüşürlerken resimleri çıktı. Karı - koca Avrupada, Amerikada herkesin önünde öpüşürlerse, gazetelerde de öpüşme pozunda resimleri çıkarsa bu uygunsuz olmaz. Bizde bir öpüşmenin, uygunsuz vaziyet olmaması için, gizli kapaklı, kimsenin görmediği yerde olması lâzımdır.

Bir de demokrasimizin uygunsuz vaziyeti vardır. Ama buna kimsenin sesi çıkmaz. Hem bu uygunsuz vaziyet, gizli kapaklı yapılmaz, herkesin önünde yapılır; gazetelerde de resimleri çıkar. Hepimiz bilir, görürüz demokrasimizin bu uygunsuz vaziyetini: İki büklüm eğilip el öpmek...

Menderes 1, 2, 3 ve 4 — Muvaffakıyetler!..

Bir seçim böyle geçti!..

Biz ve onlar

OLAY Buenos - Aires'te geçiyor. İki büyük kulübün maçında, John Meade adında bir İngiliz hakemi, resim çekmek isteyen fotoğrafçıyı sahadan dışarı çıkarıyor.

Dışarı çıkarılan gazete fotoğrafçısından başka, orada daha 60 tane başka gazete fotoğrafçısı varmış. Bu altmış fotoğrafçı ne yapıyorlar?

— Aman, bir kişiyi, bir gazeteyi atlattık!.. diye ha babam resim mi çekiyorlar? Hayır. Arkadaşları sahadan çıkarıldı, diye, altmışı birden dışarı çıkıyorlar. Ertesi gün gazetelerde, dergilerde o maçın tek resmi çıkmıyor. Hakemin dışarı çıkarttığı dergide bomboş bir sayfa.

Altında şu yazı: «Mr. John Meade tarafından sansür edilmiştir.»

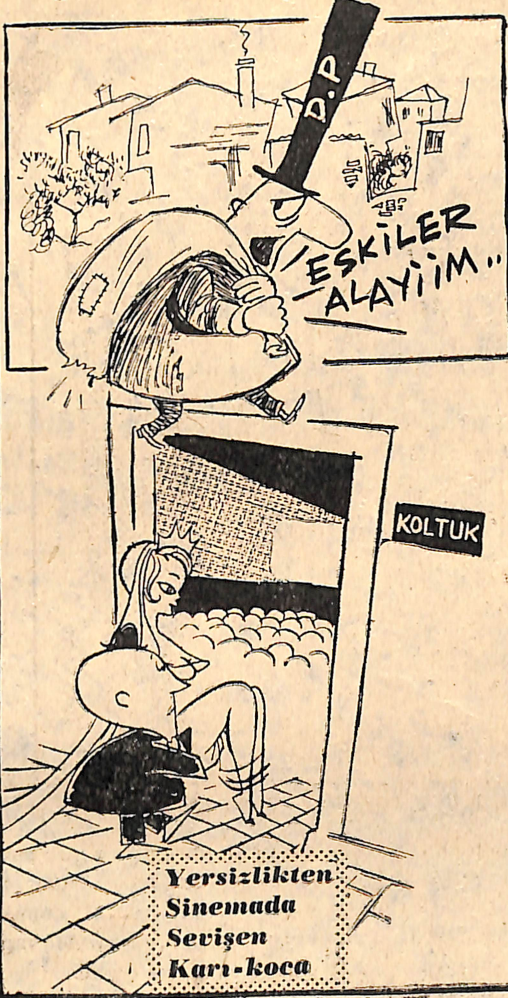
Hisseden kıssa almak gerekirse, şöyle bir düşünelim. Demokrat Parti ne istiyor? Meclis konuşmaları gazetelerde yazılmıyacak! Yâni gazetecileri demokrasi sahasından dışarı çıkarmak istiyor.

Artık buna karşı ne yapmalı? Gazete sayfalarını bembeyaz mı, simsiyah mı çıkarmalı? Altına «D.P. tarafından sansür edilmiş-

KIRK-anbar

YALÇIN ÇETİN – TONGUÇ

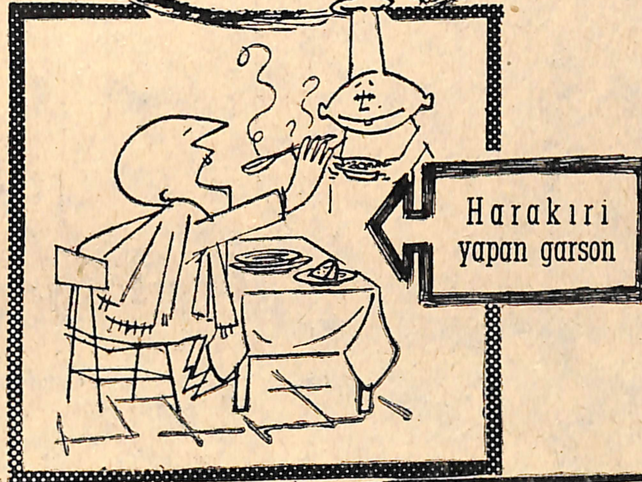
Bilecikte seçimlerin yenilenmesi kararlaştı

Yersizlikten Sinemada Sevişen Karı-koca

İltifatta ifrat

Harakiri yapan garson

Yankesici kadınlar çoğaldı

tir» diye yazdıktan sonra, bavulu, yatağı hazırlayıp, doğru cezaevine mi gitmeli, bilmem. Ama, en iyisi, yine bizim gazetelerin yaptığıdır. Bir sarışın bomba resmi basmalı. Altına da «kurban olduğum Allah, neler yaratıyor» diye yazmalı...

Hocanın dediği

HUKUK Fakültesinin ikinci sınıfında bir doçent, tarihimizde nam salan eski Adliye Bakanı ve eski hukuk profesörü Hüseyin Avni Göktürk'ün bir kitabını, öğrencilere yardımcı kitap olarak sâlık veriyor. Öğrenciler de,

— Biz o kitabı ne alırız, ne okuruz! diyorlar.

Öğrenciler besbelli eski profesör ve eski bakana iyice kızmışlar. Ama bizde bir atasözü vardır:

— «Hocanın dediğini tut, gittiği yolda gitme!»

Üniversiteliler profesörün yazdığı kitabı okusunlar, bakanın gittiği yolda gitmesinler. Ne yapalım, bizim alın yazımız bu. Özü, sözü bir olanı bulamıyoruz işte. Gözümüz batıda, yüzümüz doğuda. Bu yüzden de dediği ile ettiği birbirini tutanı bulamıyoruz. Profesör Hüseyin Avni Göktürk'ün kitabını okumalı, Bakan Hüseyin Avni Göktürk'ün yaptıklarına bakmalı, ondan sonra da ders almalı.

Doktorumuz Diyor ki...

BİR çok okuyucularımız, bize göndermiş oldukları mektuplarda, Asya gribinin nasıl anlaşılacağını soruyorlar. Gribin pek çok çeşitleri vardır. Her grip mutlaka Asya gribi değildir. Aşağıda Asya gribinin çeşitlerini, arazını, tedavi yollarını açıklıyoruz:

1 — **Âdi grip:** Bunun bir adı da enfluenza'dır. Başağrısı, kırıklık, boğaz ağrısı, ateş, öksürük yapar. İnsan ölüyorum zanneder ama ölmez. Halkımızın yüzde doksanı bu hastalığı ayakta geçirmek zorundadır. Bu grip çoğu zaman tiyatro mevsimine geldiğinden, tiyatrolarda aktörlerin ne dediği anlaşılmazsa da, seyircilerin aksırık, öksürük ve hapşırık seslerinden karışık konser zevkle dinlenir. Tedavisi: eline hangi hap geçerse yutacaksın.

2 — **İspanyol gribi:** 1918'den sonra böyle bir hastalık olduğu anlaşıldı. Bir adı da paçavra hastalığıdır. Birinci Dünya Savaşından paçavra gibi çıkan insanlara en yakışan hastalıktır. Kırıklık, başağrısı, ateş, öksürük, boğaz ağrısı yapar. İspanyol gribinin âdi gripten ayrılması zordur. Hastalık öldürürse, o zaman doktorlar bunun İspanyol gribi olduğunu kolaylıkla teşhis ederler. Tedavisi: hastalığa yakalanmamaktır.

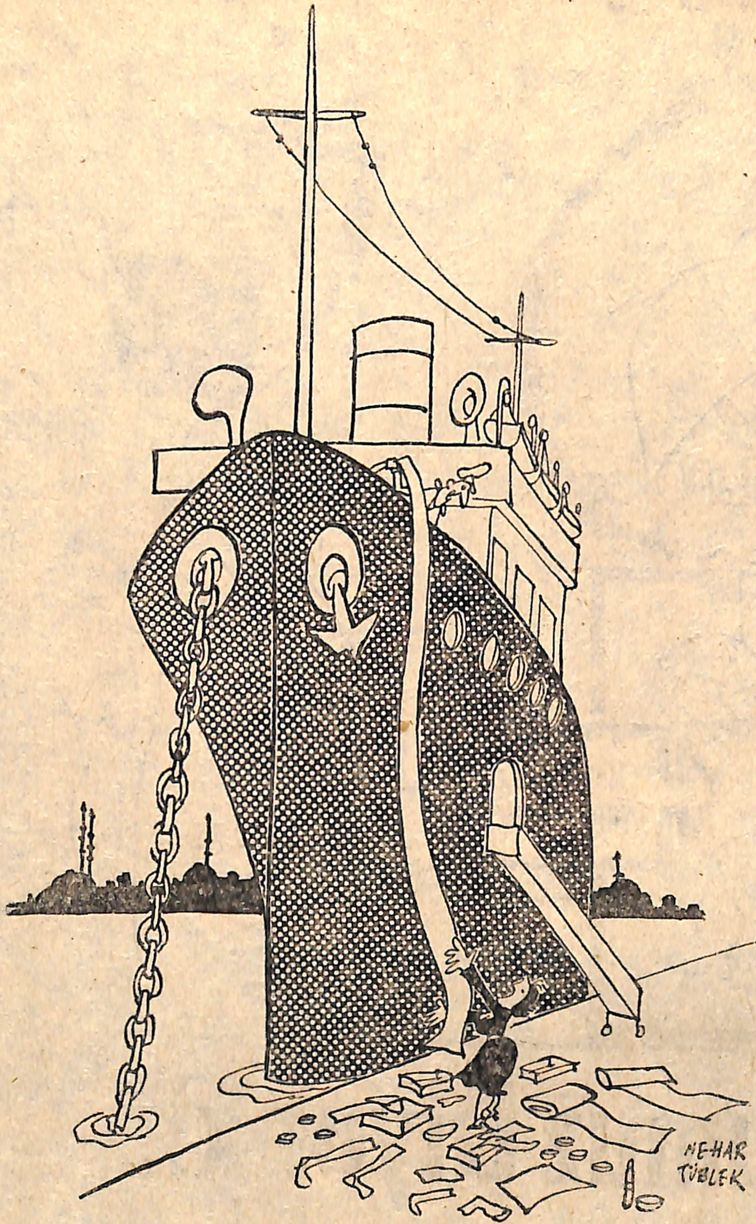
3 — **Asya gripi:** Avrupa'da çıkan strip-tiz, Amerika'da çıkan sallan-yuvarlan hastalıklarından sonra, iki kıtadan aşağı kalmak istemeyen Asya'da da Asya gribi çıkmıştır. Bu hastalık 1957'de moda olmuştur. Bu da öbür gripler gibi, ateş, başağrısı, kırıklık, öksürük yapar. Bir hastanın anlatılan üç gripten hangisine yakalandığını anlamak için, bunu hastaya sormalıdır. Tedavisi: Ankara'dan emir çıkana kadar beklemek. Emir çıktıktan sonra okulları kapatmak. Memurların doktor raporu alarak maça gitmeleridir.

4 — **Seçim gribi:** Seçim gribi, griplerin en tehlikelisidir; öldürmezse de undurmaz da... Memleketimizde dört yılda bir salgın hâlinde yayılır. Bazen üç buçuk senede de görülür. Seçim gribide ateş yükselir, hastada şiddetli sayıklamalar başlar. Hasta kendini bilmez hâlde abuk sabuk konuşur. Nerede yüksek bir yer, bir taş, bir tümsek, bir kürsü görse, kendini tutamaz, hemen üstüne çıkar, atıp tutmağa başlar. Hastalığın hâd devresinde hasta çok zaman söver sayarsa da, ciddiye almamalıdır. Seçim gribinin mikropları kanda, kalpte ve beyinde bulunur, koltuk ve sandalye biçimindedir. Hastalık geçici ve bulaşıcıdır. Hastalığa tutulanlar, kendilerini en yüksek yerlere lâyık sanır, hepsi de memleketi kurtaracaklarını söylerlerse de, kimden, neden kurtaracaklarını kendileri de bilmezler. Bu hastalık, seçimlerden sonra kendiliğinden kaybolur. Ama mikropları ölmez, gelecek seçimlere kadar uyur.

Tedavisi: Allah korusun, yoktur. En iyisi ,insanın aklını başına alıp seçimden seçime gelen bu krizi bir oy pusulası ile atlatmasıdır.

Akdeniz seferinden dönen vapurlarda gene kaçak eşya bulundu...
(Gazeteler)

Kadın — Bir de ipekli kumaşlarınızı göreyim!..

★ AZİZ NESİN ★

MELÂHAT teyzemler çok temiz, çok titizdirler. Bu dünyada onlardan başka kimim kimsem kalmadı. Ama, bu titizlikleri, hırçınlıkları yüzünden evlerine ayda, yılda bir gider, birkaç gün kalır, dönerim.

Her gidişimde teyzem, bende aile sevgisi olmadığını, bir yabani olduğumu yüzüme beraber söyler. Benim yaşımda bir erkeğin bugüne kadar ev bark kurmaması delilikmiş.

Evlerinden içeri girer girmez burnunu tıkar:

— Amaaan, bekâr bekâr kokuyorsun... der.

Otelde yaşamak daha bir kolayıma gidiyor. Çamaşırlarım yıkanıyor, gömleklerim kolalanıyor, elbiselerim ütüleniyor. Evlensem, bunların hiç birinin olmıyacağını biliyorum.

Sabah işime gitmek için giyinirken karım:

— Gömleğini kolalıyamadım, üstündekini giyiver bugünlük... diyecek.

Lekelerini çıkarmak için elbiselerimi temizleyiciye versem, ben burada neciliğim, diye kızacak. Ama kendisi de «ev işinden başımı kaşıyamıyorum, bugün de öyle giyiver» diyecek.

— Mendil, desem,

— Aaaa... Yıkamayı unutmuşum, diyecek.

— Çorap...

— Yarın değiştirirsin.

Bütün bunları ben, arasıra gittiğim teyzemin evinde, eniştemin başına gelenlerden biliyorum.

Teyzemlerin paraları pulları da vardır. Ama, yine de bir türlü gelenekten, görenekten kurtulamazlar. Buzdolabı almazlar. Teyzem:

— Kuyumuz var, der, her şeyimi kuyuya sarkıtırım, mis gibi durur.

Elektrik süpürgeleri de yoktur. El süpürgesi başka olurmuş... Çamaşır makineleri de yoktur. Makine, çamaşırları yırtarmış, düğmeleri koparırmış, üstelik kirleri de çıkarmazmış. Teyzem:

— Çitilemek, kaynatmak gibi olur mu hiç... der.

Geçen çarşamba, öğleden sonra teyzemlere gittim. Bütün evde harıl harıl bir çalışmadır gidiyor. Her yer, her şey dağınık.

— Ne oluyorsunuz? Yoksa taşınıyor musunuz? dedim.

Teyzem:

— Evle, ocakla bir bağın yok ki, bilesin, dedi, yarın ayın ilk perşembesi.

Çok kızgındı. Büsbütün kızdırmamak için başka bir şey sorma-

KEDİ :

Bildiğiniz hayvan. Sarısı, beyazı, tekiri olur. Avcısı, oyunbazı, uslusu, yırtıcısı vardır. Kedi, köpeğe benzemez. Vefası yoktur. Tevfik Fikret «Zerrişte» isimli kedisi için yazdığı şiirde:

Hep tırmalanır, tırmalanır,
tırmalanırdım!

Diye şikâyet ettikten sonra şöyle diyor:

Sevdiklerimin ben,
Hepsinde bu tırnakları, hepsinde bu hali,
Hepsinde bu hırçın kedi simasını gördüm!

Mart geldi mi, kediyi evde tutamazsınız. Damlardan, bahçelerden, duvarlardan inim inim bir şehvet türküsü, koro halinde başlar.

Kedi, küçücük bir aslan minyatürüdür.

Fıkra:

Dağda kalın bir kütük yaran oduncunun karşısına ansızın bir aslan çıkar. Dehşet içinde kalan köylü yalvarır:

— Aman aslanım, lütfet, kuvvetli pençeni şu yarığa sok da baltamı çıkarayım...

Aslan, aslanlığın icabı, bu ricayı kabul eder ve köylü baltasını çekince, pençesi, yarığı tekrar kapanan koca kütüğün arasına sıkışıp kalır.

Bu aralık, yanından geçen bir kediye gözü ilişen aslan, elinde balta, fena fena gülen oduncuya yalvarır:

— Aman ağam, beni bundan fazla küçültme!

Bu fıkrayı, politika aslanlarımıza dikkatle okumalarını tavsiye ederiz.

KÖŞK :

Çoğu yazlık yerlerde, bahçe içinde yapılmış evlere derler.

Köşkü de köşküme karşı!

Diye bir eski türkü vardır. Son zamanlarda, radyomuz bir köşk türküsü daha yayma ya başladı:

Yanıyor mu Yeşil köşkün lâmbası,
Hiç bitmiyor şu gönlümün dalgası!

Bu türkünün, diğer türkülere üstün bir tarafı vardır. Spiker, onu, dinleyicilere şöyle takdim ediyor:

— Derleyen Mahmut Baler!

Çoktandır merak eder dururuz: Ne demektir bu derleyen?.. Mahmut Baler bu türküyü yazan mıdır? Hayır!.. Besteleyen midir?.. Hayır!..

Söyleyen midir?. Hayır!.

Derleyen de ne oluyor öyle ise?.. Yazmaktan, bestelemekten, okumaktan daha üstün bir iş, daha önemli bir başarı ise, bari ne olduğunu da söyleseler de öğrensek!

dım. Ayın ilk perşembesinde neden evi böyle darma dağınık ettiklerini sorsam, büsbütün bilgisizliğime verecek diye sesimi çıkarmadım.

Teyzemin kızları perdeleri söküyorlar, örtüleri kaldırıyorlar, koltukların kılıflarını çıkarıyorlar, oradan oraya koşuşarak, ha bire evi darmadağınık etmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Evin içinde bir hara güredir gidiyordu. Akşama kadar bu böyle sürdü. Akşam olunca da bitmedi.

İşinden dönen enişteme:

— Kusura bakma enişte, dedim, bilirsin ben ev işlerinden hiç anlamam. Her ayın ilk perşembesi evin altını üstüne getirmek âdet midir?

Eniştem parmağını ağzına götürdü:

— Aman sus, dedi, teyzen duymasın... Bir duyarsa, bizim işimizi bitirir. Sen aile hayatı nedir, bilmezsin ki, anlatayım. Teyzene bugünlerle hiç bir söz söylenmez. Canım, desen, canın çıksın, der.

Büsbütün sindim. Teyzemle üç kızı bir aşağı, bir yukarı, bir o yana, bir bu yana fır fır evin içinde dönüyorlar, nerde bir bez parçası bulurlarsa, kapıp kaçıyorlardı. Ev, soyulmuş sovana dönmüştü...

Enişteme baktım, o benden beter sinmiş. Ben yavaşça yerimden kalktım:

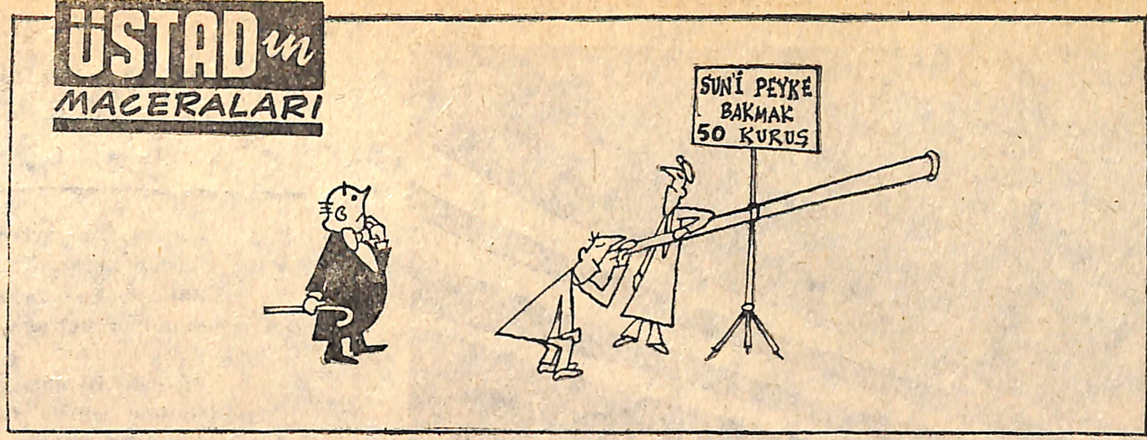
— Teyze, ben artık gidiyorum, dedim.

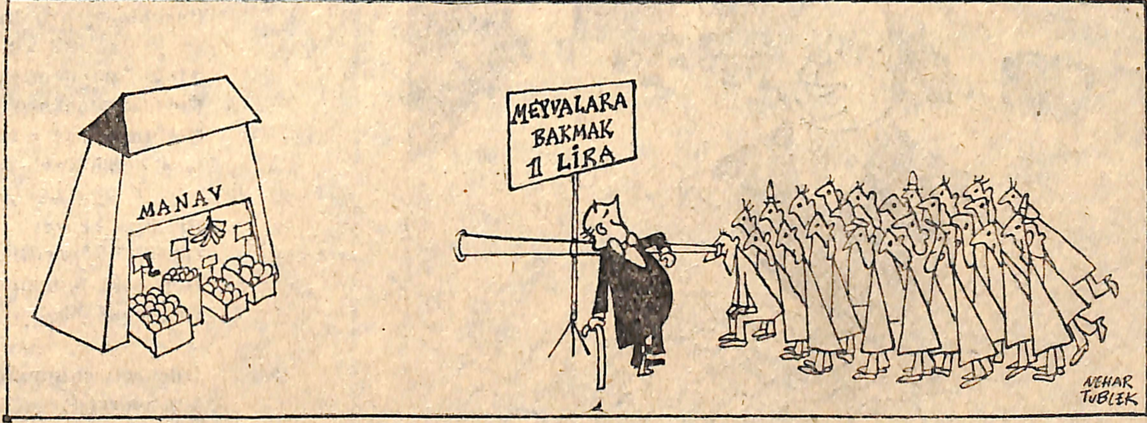
— Otur oturduğun yerde! diye bana bir çıkıştı, nereye gideceğimi şaşırdım.

Teyzem, polis hafiyesi gibi odanın içinde kaldıracak bir bez parçası aradı, ama içerde bez diye hiç bir şey kalmamıştı. Eteklerini savurarak bana döndü:

— Zâti cinlerim başıma toplanmış, bir de sen üsteleme, dedi, çıkar çabuk çamaşırlarını!

Şöyle yavaşçacık başımı kaldırıp, karşı köşeye sinmiş enişteme baktım. «Bu ne demek? Teyzem oynattı mı?» gibilerden bir göz kırptım. O da bana, başı ile «Çıkar, çıkar» anlamına gelen bir işaret geçti.

— Aman teyze... diye yalvarmak istedim:

— Çıkar çabuk! diye bağırdı. Bütün Çamaşırların azmış ayol. Onlar kırklanmadan, şartlanmadan tövbeler olsun giyilmez. Çamaşırcılar hep azdırmışlar. Çabuk çıkar! Sakızlar gibi yıkansın da gözün çamaşır görsün. Kırk yılda bir eve geliyor, bir de kalkıp gidecekmiş.

Eniştemin pijamasını giydirdiler, mendilimden çorabıma kadar bütün çamaşırlarımı alıp gittiler.

Odada ikimiz yalnız kalınca, eniştem:

— Şimdi anladın mı? diye fısıldadı. Her ayın ilk perşembesi eski İstanbul evlerinde çamaşır günüdür. Çamaşır günü geldi mi, bir hafta öncesinden teyzenin yanına yaklaşılmaz. Daha bu bir şey değil. Asıl gürültüyü sen yarın gör.

Ne teyzemi, ne de kızlarını hiç böyle görmemiştim. Hepsi de güler yüzlü, çok terbiyeli insanlardı. Şimdi suratlarından düşen bin parça oluyordu.

Eniştem;

— Bir dert, dedi, bir hafta öncesinden hazırlık başlar. Çamaşırdan sonra bir hafta da onun hastalığı, yorgunluğu, siniri sürer. Her ayın on beş gününü biz işte böyle geçiririz.

— Peki enişte, biz yemek yemicek miyiz kuzum?

— Aman sus... Şimdi yemek lâfı edilmez. Elbet önümüze bir şey korlar.

Yiğenlerimle teyzem hem evin içinde dönüp duruyorlar, hem de homur homur kendi kendilerine bir şeyler söylenip duruyorlardı.

Eniştem;

— Çamaşır günü geldi mi, bunlar bir başka insan olur, çıkarlar, dedi.

Artık koca evin içinde hiç bir bez parçası kalmayınca, teyzemin büyük kızı, ayağımdaki pijama pantalonunun paçalarına saldırmaz mı? Atik davranıp yapışmasam, çekip ayağımdan sıyıracak.

— Aman ne yapıyorsun, daha demin giydim. Eniştemin temiz pijaması... diye bağırdım.

Bu bir bez hastalığı idi. bütün örtüler kirliye atıldığı için, teyzem yemek masasının üstüne gazete kâğıdı yaydı. Bir tabak salata ile, biraz da zeytin koydu.

— Haydi, çabuk yiyin! diye bizi azarladı.

Oysa ki teyzemin dolmalar, hünkâr beğendi yaptığını da görmüştüm. Salataya çatal sallarken, enişteme, neden bize yemek çıkarmadıklarını sordum. O yemekler yarın sabah gelecek olan çamaşırcıya yapılmış. Çamaşırcı gelmeden onlara el sürülmezmiş.

Çamaşırcı pek alıngan, huylu bir kadınmış. Her yemeği beğenmediği gibi, el sürülmüş yemek olursa, artık yemek diye yemezmiş. O kadar iyi çamaşır yıkarmış ki, çamaşırın hatırı için, onun sevdiği yemekler yapılırmış. Bu zamanda çamaşırcı kadın bulmak zormuş. Teyzem her kadına çamaşır yıkatmazmış.

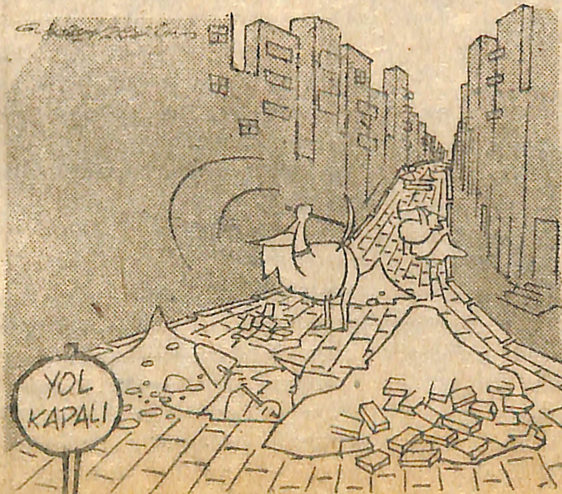
Eniştem:

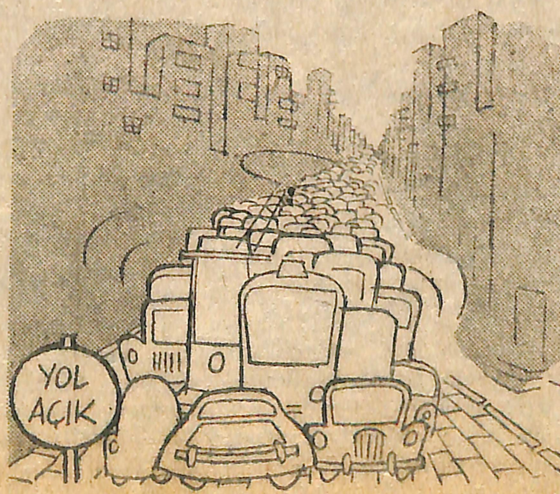
— Dur, daha bu bir şey değil, dedi, çamaşır derdinden iki gündür evde yemek pişmiyor. Hele bir çamaşır yıkansın, sen asıl o zaman gör.

Salatamızı, zeytinimizi yiyip bir yana çekildik. Teyzemle; yiğenlerim suratları bir karış, eteklerini savura savura evin içinde fır dönüyorlar. Arasıra birbirlerine bağırıyorlar.

Bir ara teyzem kocasına çıkıştı. Eniştem, gömleklerini çok kirletiyormuş. Hele donlar... Aman yarabbi, diyordu teyzem, kömürcü çırağı mısın, nesin sen...

Bu kadar kirli çamaşırları, çamaşırcı kadının önüne koymak ayıp olacağından, onlar geceden

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Kruşev, Stalin'in yolunda yürüyor!.. (Gazeteler)

Taşlama

Lahnalar, hıyarlar kocaman oldu,
Bostan korkuluğu, sanırsın efe.
Bal kabağı dersen pek yaman oldu,
Sığmıyor koltuğa, büyüdü küfe!

★

Şişti de fil oldu en küçücüğü,
Gördün mü ne asil dünkü lüpçüyü?
Göbekler şaşırdı artık ölçüyü,
Bozuldu terazi, kırıldı kefe...

★

Atalar ne demiş: sakla samanı,
Fırıldak dönünce gelir zamanı,
Bir fırsat geçmişken savur harmanı,
Hep bana Rabbena, doldur istife!

★

Biz bize benzeriz, bu bize hastır,
Gördüğün parıltı silinen pastır.
Hep eski hamamdır, hep eski tastır,
Değişmez bizdeki eski felsefe!

★

Dilekçen okunmaz yazsan bin satır,
Yürüyor işlerde hep gönül, hatır.
Her gelen gideni mumla aratır,
Çok rahmet okutur halef selefe!

★

Ağzıyla kulağı burnuna denktir.
İçkiler, mezeler, hepsi renk renktir,
Yoksa zyiafet mi, bu ne âhenktir?
Kadehler kalkıyor, haydi şerefe!

★

Geçilmez rakıdan, cinden, viskiden,
İşler böyle miydi bizde eskiden?
Vururuz diyorlar hep on ikiden,
Atarlar palavra, vurmaz hedefe...

★

Her biri, biz diyor derde ilâcız;
Başa giyilecek püsküllü tacız.
Biz her zamandan çok şimdi muhtacız,
Rahmetli üstadım Şair Eşref'e...

★

Tam sütûn biterken söze başladım,
Çoğunu istakoz gibi haşladım,
Sanmayın, meyvalı ağaç taşladım,
Taşlarım değerli, atmam çirkefe!

FALAN - FİLÂN

bütün çamaşırları iki su yıkar, çamaşırcıya hazırlık yaparlarmış.

Teyzemin arkasından büyük kızı geldi. Babasına bir zılgıt da o verdi. Babası, çamaşırları böyle nasıl kirletiyormuş? Büyük kız,

— Vallâhi çamaşırcıdan utanıyorum, diyordu.

Çamaşırcı kadın, çok kirli çamaşır görünce, dır dır söylenir, dururmuş. Bukadarla da kalmaz, bütün konu komşuya da;

— Aman ben ömrümde böyle kirli çamaşır görmedim, diye yayarmış.

Anneleri ile kızlar:

— Sen bizim adımızı mı çıkaracaksın... diye babalarına çıkışıyorlardı.

Eniştem ki, o kadar sert, sinirli adamdır, hiç sesini çıkarmıyordu. Yalnız kalınca:

— Çamaşır günü gelmiyor mu, bunlar hepsi deliriyorlar, dedi.

Gece yarısı oldu, evdeki çalışma, patırdı bir türlü bitmedi. Biz, kaynıyan suların fokurtusunu, dökülen suların şarıltısını, kızlarıy la teyzemin kavgalarını duyuyor duk. Enişteme;

— Uyumazlar mı? dedim.

— Uyumazlar, dedi, çamaşır günü oldu mu, sabaha kadar çalışırlar.

— Biz?

— Dur bakalım, hiç sesini çıkarma. Vallâhi kovarlar bizi...

Terbiyeli bir İstanbul hanımefendisi olan teyzem, iki yumruğunu beline dayamış, bir çamaşır cı kadından hiç farksız, içeri girdi:

— Haydi yatsanıza artık! diye bağırdı.

Nereye yatacağız? Yorganların yüzü sökülmüş. Yatak çarşafları, yastık kılıfları yok. Yavaşça:

— Aman enişte, evdeki bütün çarşaflar da kirli mi? diye sordum.

— Aaah ah, dedi, onlar kirli temiz dinlemez, isterse hiç kullanılmamış olsun, çamaşır dolabından çıkarır, tertemiz çarşafları bir kere daha yıkatırlar.

Yatağa girdim, ama uyumak elde mi? Sular dökülüyor, teneke gürültüleri. Birbirlerine bağırıp duruyorlardı:

— Beyazları kaynara attın mı?

— Soda nerde?

— Bak, burada bir renkli kalmış. Renklikleri buraya koyun!

— Gördün mü, çamaşır suyu bitti.

— Hani çivit?

— Çamaşır iplerini iyice silin..

— Mandal torbası nerde kız?

Bu gürültü sabaha kadar sürdü. Sabaha karşı uyumuşum. Göz lerimi açınca, eniştem çoktan işine gitmişti. Çamaşırlarını aldıkları için, ben gidemezdim. Evin içinde kıyamet kopuyordu. Ama bu sefer kıyameti koparan teyzemle kızları değil, çamaşırcı kadındı. Teyzemin de kızlarının hiç sesleri çıkmıyordu. Yalnız çamaşırcı kadının cırlak sesi duyuluyordu. İdareyi eline o almıştı. Bir komutan gibi, bir ona bir öbürüne bağırıyordu:

— Ayol, hani kazanı yıkamamışsınız.

— Kaçıncı kaynarda?

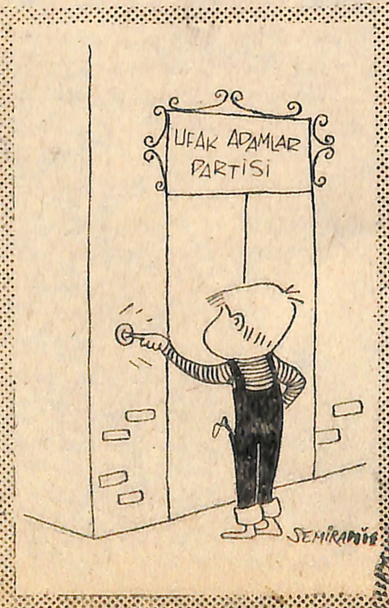
— Mendilleri oraya sokma!

Sabah kahvaltısı unutuldu, öğle yemeği de unutuldu. Akşama kadar bu patırdı sürdü. Hava karardıktan sonra ortalık biraz yatışır gibi oldu. Eve bir gölge gibi giren enişteme:

— Gözün aydın, çamaşır bitti, dedim.

— Daha nerede... dedi, hele yarın olsun...

Sebebini hiç anlıyamadım ama, teyzem kocası ile bir kavgaya tutuştu. Sanırım bu kavga durup dururken başlamıştı. Kavganın sonunda otuz iki yıllık evli olan teyzem, kocasından boşanmaya kalktı. Bu, tek taraflı kavga idi. Çünkü eniştem hiç sesini çıkarmıyordu. Sonra kızlar birbirleri-

YAZISIZ!..

ne girdiler. Nerdeyse karakolluk olacaklar. Ben aralarına girip yatıştırayım dedim. Aman, hepsi birden üstüme yürüdüler. Teyzem iki defa bayıldı. Büyük kızı:

— İlâcım nerde? diye bağırıyordu.

Ortanca kız, tahtaların üzerine uzanmış, tepinip duruyordu. Küçük kız:

— Nane ruhu... Kolonya... diye bağırarak ortalıkta dönüp duruyordu.

Çok uykusuz olduğumdan yatağa girdim. Gürültünün kaça kadar sürdüğünü bilmiyorum. Uyandığım zaman evin içini donanma gibi süslenmiş buldum. Hiç bir boş yer kalmamış, ipler gerilmiş, iplere çamaşırlar asılmıştı. Evin içinde kımıldanılmıyordu. Teyzemle kızları, her biri bir köşeye bitkin uzanmış, inliyorlar, ben yüzümü yıkamak için dışarı çıkacak olsam, yattıkları yerden:

— Çamaşırlara sürünme!..

— Arkadan dolaş!..

Evin içindeki dört kadın, akşama kadar, ah, oh, uf, diye inlediler. Ama yattıkları yerden birbirleri ile kavga etmekten de vaz geçmiyorlardı.

O geceyi biz yine eniştemle sessiz geçirdik.

Üçüncü günü kadınlar canlandılar. Yeniden bir kavga gürültü başladı. Şimdi sıra ütüye gelmişti. Asıl büyük kavga da o gece oldu... Az kalsın yiğenlerimle teyzem bir olup eniştemi parçalıyacaklardı. Düpedüz delirmişlerdi. Eniştem doktor çağırmak zorunda kaldı. Hemen eczaneden ilâçlar alındı, çamaşırdan sinirleri bozulmuş teyzemle kızlarına iğneler yapıldı. Benim şöyle bir hesabıma göre, doktora, ilâca yüz liraya yakın para gitmişti.

Daha ertesi gün pazar olduğundan eniştem de evde idi. Ortalık biraz mayna olmuştu. Ama daha evde yemek pişmemişti. Zeytinle, çayla olup gidiyorduk. Örtüler, eşyalar yavaş yavaş yerlerine konuyordu. Teyzemin büyük kızı, çamaşırlarımı getirdi. Hemen sırtıma geçirdim.

Teyzem,

— Bak, adama döndün, dedi, hayatında böyle temiz bir gömlek giydin mi? Çamaşırların hep azmıştı. Temizleyinceye kadar tırnaklarım koptu... Sende hiç aile sevgisi yok ki... Ev bark sahibi olsan da, çamaşırların ter temiz yıkansa olmaz mı? Bundan sonra çamaşırlarını bize getir, burda yıkansın..

Teyzemi yeniden kızdırmamak için,

— Peki teyzeciğim, dedim.

Ondan sonra ne oldu, hiç anlayamadım. Birdenbire eniştem parladı. Ağzından köpükler saçılıyordu, önce büyük kızının üstüne çullandı. Onu yere serdikten sonra öbürlerine döndü. Teyzem,

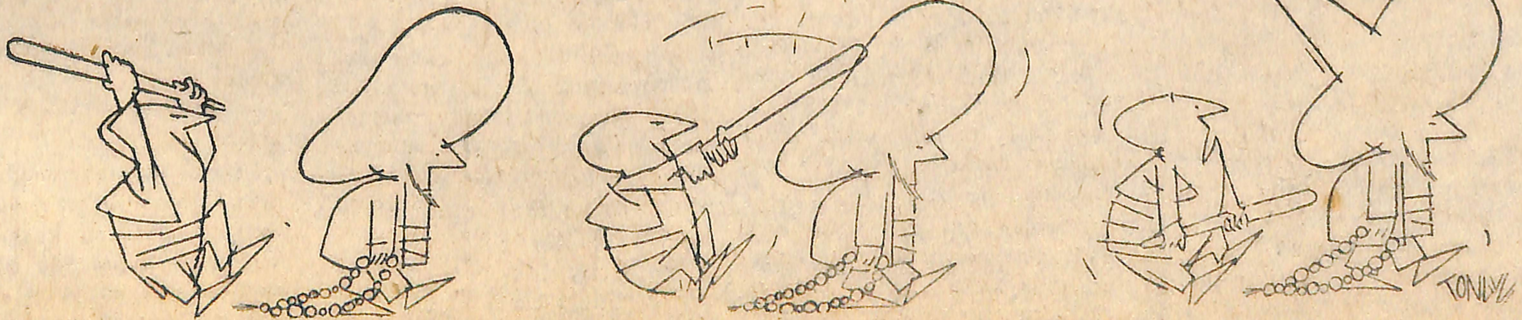
— Bu adam azmış, dedi, ne oluyor bilmem. Her çamaşırdan sonra işte böyle olur.

Sinirleri ancak dört gün dayana bilen eniştem, evin içinde kıyametleri koparıyordu. Ben yavaşça evden çıkarken, eniştem yanıma geldi,

— Evlen evlen, dedi, evlen de gör... Ter temiz çamaşır giyersin. İşte her ayın on beş günü bizim ev böyledir

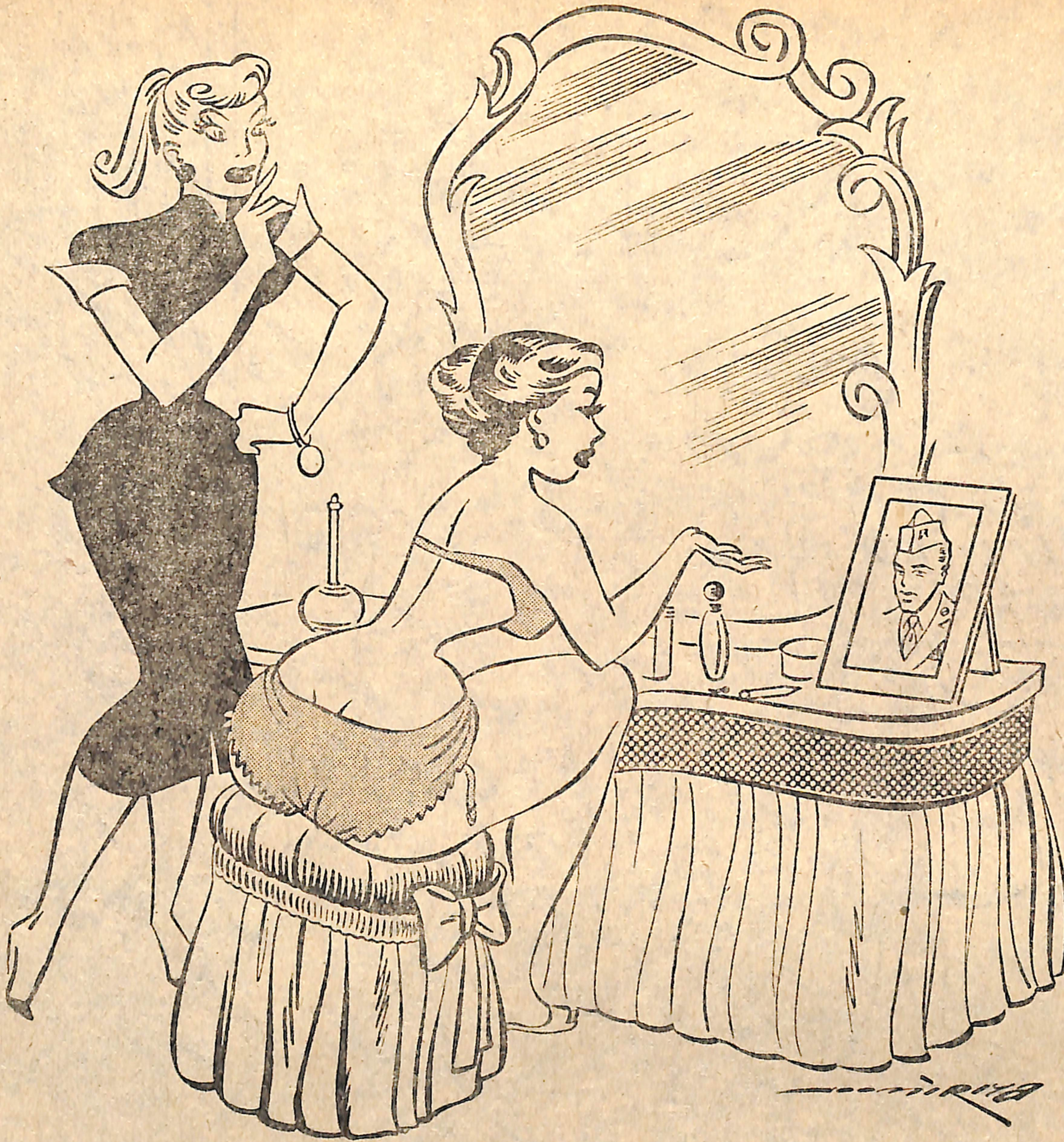
Aziz Nesin

— Peki, madem bukadar sevişiyorsunuz, evlensenize...
— Kocam müsaade etmiyor!..

«Evvel zaman içinde..»

Bir Türk kızı, bir Amerikalı ile evlendi.. (Gazeteler)

— Nasıl, Amerikalı kocandan memnun musun)..
— Çoook... Bundan sonra hep Amerikalılarla evleneceğim!..

Şakalar

Neler düşünüyor?

Güneşli bir sonbahar gününde, bir genç kızla bir delikanlı, parkın tenha bir köşesinde oturmuşlardı. Uzun bir sessizlikten sonra, genç kız, elini delikanlının omuzuna koyarak tatlı bir sesle:

— Turan, dedi, Muhakkak gözlerimin bir yıldız gibi nasıl parladığını düşünüyorsun, öyle mi?

— Evet canım...

— Dişlerimin de bir sıra inciden farksız olduğunu...

— Öyle hayatım...

— Ve saçlarımın da altından daha çok parladığını...

— Tamam şekerim...

— Turancığım, sen dünyanın en güzel konuşan adamısın!

Kadınlar gibi!

Yağmurlu bir geceydi. Baba, gazete okuyor, anne iş işliyor, küçük Yılmaz da masanın üzerinde duran resim albümünü karıştırıyordu. Bir aralık avukat amcasının cübbeli fotoğrafını babasına göstererek sordu:

— Babacığım, neden avukatlar kadın mantolarına benzeyen bunları giyiyorlar?

Baba, yan gözle karısına bakarak cevap verdi:

— Daha fazla konuşabilmek için!

İnadına!

Sevim, bir partiye birlikte gideceği arakadaşı Selma'ya uğradı. Genç kadın hâlâ giyinmemiş, sabahlığı ile duruyordu. Sevim hayretle sordu:

— A... Neye giyinmedin ayol?

— Seni bekliyordum. Söyle bakalım şekerim ne giyeyim bu akşam, biliyorsun ki benim, senin zevkine itimadım var.

Sevim, biraz düşündükten sonra:

— Selma, dedi. Bana kalırsa sen o İtalya'dan getirdiğin kırmızı şapka ile Paris'te yaptırdığın gri tayyörünü giy...

Selma, arkadaşını misafir odasında bırakarak hizmetçisine seslendi:

— Kız Kadriye, çabuk bana gri şapkamla siklemen tayyörümü getir...

Çok renkli!

Düğünden geliyordu. Yolda karşılaştığı samimi bir arkadaşı sordu:

— Düğün nasıldı?

— Çok renkli azizim, gelin heyecandan kıpkırmızı, damat şaşkınlıktan bembeyaz, anne korkusundan sapsarı, düğün masrafını gören kayınpeder de mosmor...

İtiraf!

Belediye memuru, süte su kattığı anlaşılan bir sütçü dükkânında tahkikat yapıyordu. Sütçü, masum bir tavırla:

— Vallahi memur bey, benim kabahatim yok, bizim çocuğun yaramazlığı...

Dedi. Memur, babasının yanında duran küçük çocuğa döndü:

— Süte sen mi su kattın?

— Evet amca... Oyun oynıyordum da...

— Ne oyunu oynuyordun?

— Sütçülük amca!..

Salamonun dileği!

Rivayet ederler ki, Salamon öldükten sonra öbür dünyada H. Musa'yı görmüş, kendisine sormuş:

— Efendim, sizce bir milyon yıl nedir?

— Bir dakikadır.

— Peki, bir milyon lira?

— Bir kuruş...

— O halde efendimiz bana bir kuruş lütfedin.

— Bir dakika bekleyin!

Sürat devri!

Lâle Oraloğlu, sosyetenin güzel dullarından bayan M. ye sordu:

— Prensle evliliğiniz ne kadar sürdü?

Güzel dulun, tuvaletinin rengine uyan gözleri süzüldü:

— Bilmiyorum şekerim, saatime bakmamıştım...

Hacıağanın portresi!

Bir harp zengini Y. C. ye sordu:

— Kömür kalemle resmimi kaça yaparsınız?

— İkiyüz lira...

— Geçen sene bizim hanımın resmini yüz liraya yaptırmıştım.

— Bu sene kömür fiyatı hem yüksek, hem de bulunmuyor.

KOCAMAN LAFLAR

★ *Memurlar bir kütüphanenin kitaplarına benzer, en az kullanılanı en yüksek yere konulmuştur.*

★ *Ahmakların kafası posta kutusuna benzer: Aldığı mektupları olduğu gibi verir, hiç birinin mazmununa vâkıf olamaz.*

★ *Cesaret neden korkmak, neden korkmamak lâzım geldiğini kestirme bilgisidir.*

★ *Menfaat her dili konuşur, her kulağa girer. Hatta menfaatlere karşı kayıtsız gibi görünmesini dahi bilir.*

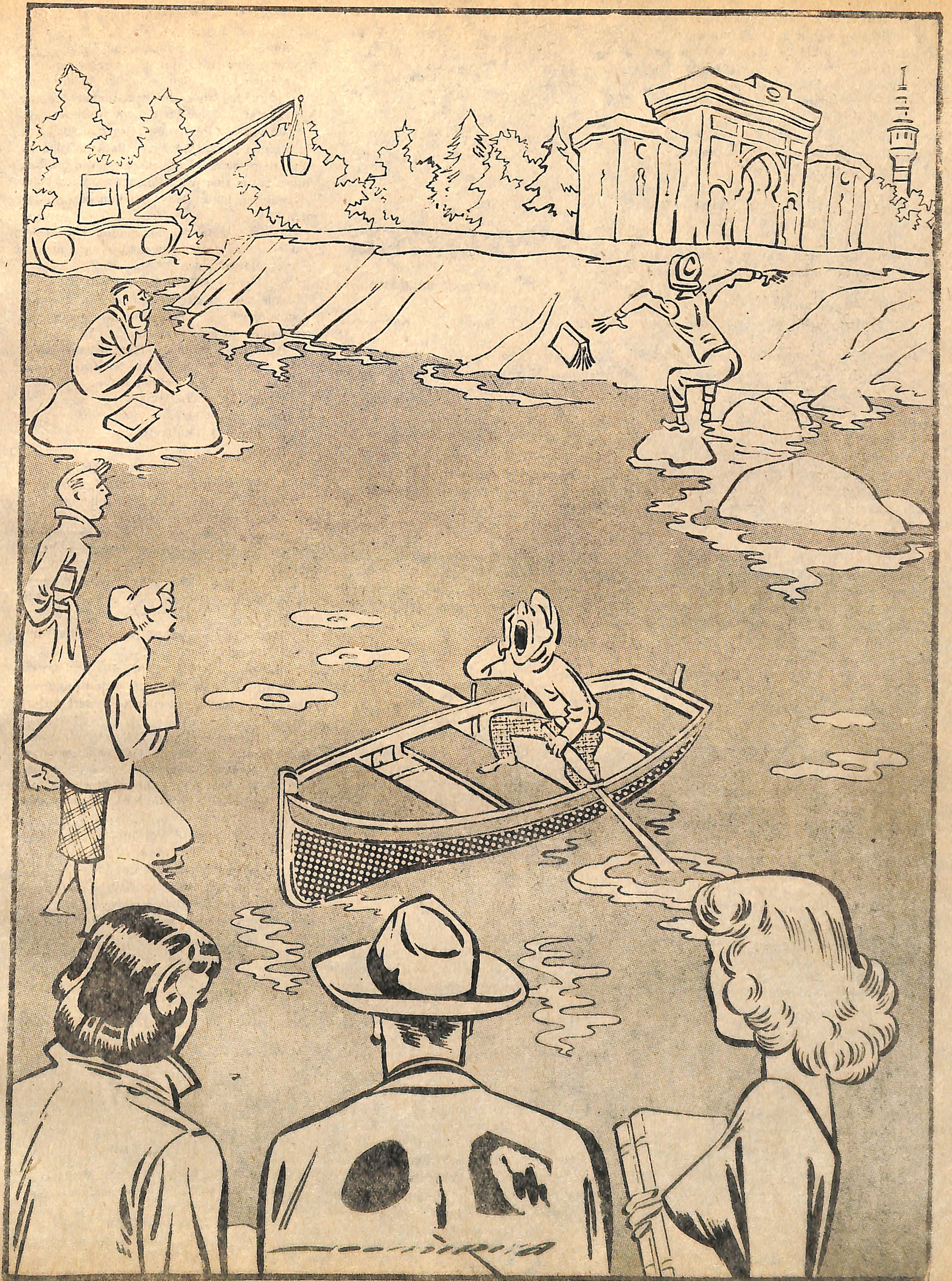
★ *Nezaket, hiç bir şeye mal olmadığı halde insana neler kazandırır!*

★ *İnsana mektep notayı, hayat çalmayı öğretir.*

★ *Fazla denk hayvanları, fazla cenk insanları ezer.*

★ *«İstemem» kadının teslim parolasıdır.*

★ *Heykeller istikbale nasihat veren sessiz hatiplerdir.*

— Haydi, Üniversiteye dolmuş!... Üniversiteye dolmuş!...

MÂCİDE Hanım'ın en büyük zevki, sabah uykusu ve yatak keyfidir. Ama zavallı kadını hiç tadını çıkara çıkara, bir sabah uyutmazlar. Sokaktan geçen bütün satıcılarla bu yüzden kavgalıdır. Hepsini de tanır. Onlara etmediğini bırakmaz. Ne yaptı ise, bu sokak satıcılarını bir türlü yola getiremedi. Ama bir sabah, tatlı uykusundan bir sokak satıcısının feryadı ile uyanıncaaa...

★

Mâcide H. — Horr... puf!.. Horrr puff!..

Sütçü — Züüüt!. Zütçiii... Züüüt... Zütçiii!..

Mâcide H. — Sesin soluğun kısılsın herif! (Pencereden seslenir). Bana baksana sütçü!

Sütçü — Efeeendüm...

Mâcide H. — Efendiler götürsün seni, emi?..

Sütçü — Niriye götürsün Hanımefendi?

Mâcide H. — Cehennemin finnarine.

Sütçü — Dün zabah da gotür didiğiz, gotürdüm.. Bize züt ilâzım değel didiler. Almıyolaar...

Mâcide H. — Ben sana kaçtır söylemiyor muyum, sabah sabah haykırma, diye...

Sütçü — Allah bir hakkı için unutmuşum Hanımefeendi... Töbe unutmuşum. Yarın zabah ağzımı açarsam iki ossun...

Mâcide H. — İstersen bağır da bak. O zaman görüşürüz.

Sütçü — Şart ossun bağırmam.

(Daha yüksek sesle «züüt... züt - çii!..» diye bağırarak, uzaklaşır. Sütçünün sesi kaybolurken, tenekecinin sesi duyulur.»

Tenekeci — Tenekeciii... Tenekeciii!..

Mâcide H. — Tenekeci!

Tenekeci — Buyur...

Mâcide H. — Ben sana dün sabah ne dedim?

Tenekeci — Ne dediniz?

Mâcide H. — Aaa... Bir de dönmüş bana soruyor...

Tenekeci — Kime sorayım. Sizden başka kimse yok ki...

Mâcide H. — Ne diye bağırıyorsun?

Tenekeci — Bağırmıyayım da, geliyorum, karşılayın, diye evlere telgraf mı çekeyim.

Hammefendi! bağırmasam, sokaktan tenekecinin geçtiğini herkes nerden bilsin?

Mâcide H. — Nerden bilirse bilsin... Orası beni enteresan etmez. Anladın mı sen?

Tenekeci — Anladım.

Mâcide H. — Bir daha bağırmıyacaksın. Hele bir bağır da gör...

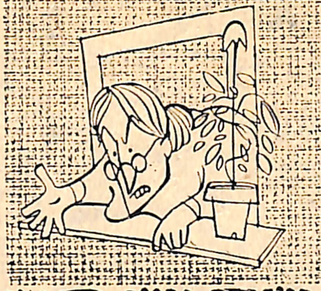
Tenekeci — Başüstüne... (Daha yüksek sesle bağırarak uzaklaşır. Tenekecinin sesi

kaybolurken, gazetecinin sesi yaklaşır.)

Gazeteci — Gastee!.. Gass-teee!.. Yazıyor havvadiiis... Gastee!.

Mâcide H. — Gazeteci!

SOKAK GÜRÜLTÜSÜ

Yazan: Ruhi RAHATSIZ

Gazeteci — Ef-fendiiim... Ne vereyim teyze!

Mâcide — Niye bar bar bağırıyorsun? Sen önce onu söyle! Ben sana her sabah, bağırma oğlum, demiyor muyum?

Gazeteci — Diyorsun.

Mâcide H. — Peki, ne demiye bağırıyorsun?

Gazeteci — Vallâ teyze, affedersin yâni... Gazeteleri bir kerem kolumun altına aldım mı, artık kendimi tutamıyorum. Ne vereyim?

Mâcide H. — Hiç bir şiy istemez... Eh, bir daha bağır...

Gazeteci — Bağırmam teyze... (Daha yüksek sesle bağırarak uzaklaşır. Gazetecinin sesi kaybolurken, eskicinin sesi yaklaşır).

Eskici — Eskilere çantalar, şişelere mandallar... Eskiciii!..

Mâcide H. — Eskici!..

Eskici — Buyur...

Mâcide H. — Saatin kaç?

Eskici — Benim saatim, her saatte yedi dakika ileri gider hanımefendi. Dün gece dokuzda ayar ettiğime göre, demek ki, efendime söyliyeyim...

Mâcide H. — Ben sana her sabah, o çıngıraklı sesinle bağırma demiyor muyum?

Eskici — Tuuu...

Mâcide H. — Asıl sana tuu...

Eskici — Tuuu hanımefendi, unutmuşum. Bir daha sesimi duyarsan, o zaman ne istersen söyle hanımefendi. (Daha yüksek sesle bağırarak uzaklaşır. Eskicinin sesi kaybolurken, simitçinin sesi yaklaşır.)

Simitçi — Açmalar, çatallar, kurabiyeler... Simiiit... Taaze simiit... Zabah simidi, gevrek gevrek, taze simit...

Mâcide H. — Simitçi!..

Simitçi — Buyurr...

Mâcide H. — Saatin kaç?

Simitçi — Saatim yok hanumefendü.

Mâcide H. — Sende hiç nezaket yok mu?

Simitçi — Yok hanumefendi, bende halka var, açma var, çatal, çörek var...

Mâcide H. — Ben sana her sabah bangır bangır bağırma, demiyor muyum?

Simitçi — Diyosun hanumefendü...

Mâcide — Peki, neye bağırıyorsun?

Simitçi — Unutuyom vallaha... Töbe bi daha bağırmam. (Eskisinden daha yüksek sesle bağırarak uzaklaşır. Simitçinin sesi kaybolurken başka bir eskicinin sesi yaklaşır.)

Eskici — Eskiler alayuuum. Gazeteler, eski elbiseler, karyolalar, eski ayakkâbilaar... Eskiler alaayuuum...

Mâcide — (Kendi kendine) Ay Yarabbim, hiç mi rahat yok bunlardan... Şimdi bayılıvereceğim... (Eskicinin sesi uzaklaşırken balıkçının sesi yaklaşır).

Balıkçı — Balıık... Hay babam hay... Derya kuzusu bunlar, taze balık... Oynar oynar... Çifti liraya palamuut...

Mâcide H. — Balıkçı!

Balıkçı — Kim sesleniyor?

Mâcide H. — Balıkçı!

Balıkçı — Kaçıncı kattan?

Mâcide — Başını kaldır da bak...

Balıkçı — Tabla var abla, kaldıramam.

Mâcide H. — Ayol siz lâf anlamaz mısınız? Sen hangi dilden anlarsın?

Balıkçı — Türkçenin elenikasını bilirim, çat pat rumca çakarım. Tercüman mı lâzım abla?

Mccide H. — Ben sana dün ne dedim?

Balıkçı — Geçmiş gün, valla unutmuşum...

Mâcide H. — Sabah sabah, böyle direk direk bağırma, demedim mi?

Balıkçı — Allah Allah... Biz de bağırdık mı yâni... (Daha yüksek sesle bağırarak uzaklaşır. Başka satıcıların sesleri birbirine karışır).

— Kesmece bunlar... Kesmece bunlar... Kes kes al... Kurabiye... (Bir eşek anırması)

— Sucuuu... Sucuuu...

— İğneler, makaralar, düğmeler, dantelâlar, kordelâlar, fermuarlar, lâstikler, kordonlar... (Çıngırak sesleri...)

— Kalayciiii... Kalayciiii...

— Hallaç var, hallaç...

— İyi enginaaaree...

— Elmalar Amasyanın...

— Engürü armudu vaaar...

Bir sokak şarkıcısı — (Şarkı röyler).

Tabakası gümüşten,
Ben anlamam bu işten.
Beni de baştan çıkaran
Ablam ile eniştem...

Halk şarkıları on kuruş... Ağlamakla, inlemekle ömrüm geçiyor... Çadırımın üstüne şıp dedi damladı. En son çıkan şarkılar.

Tren Sesi

Bu hikâye, 1957 de İtalya'da Borgedhiera'da yapılan «Milletlerarası yayınlanmamış mizah hikâyeleri» yarışmasında birinciliği kazanmıştır.

Yazan : **Dimitrije Zivadinoviç**

Çeviren : **Selâmi Münir YURDATAP**

FURENSTEİN Prensliği, en neşesiz, en yaslı günlerinden birini yaşıyordu. Grandük Hermone Lucides'in hastalığı tehlikeli bir yola girmişti.

Halk, sokaklarda teessür ve endişe içinde, ayaklarının ucuna basa basa yürüyordu.

Yolda, coşkun bir neşeyle şarkı söylemek âdetinde olanlar bile seslerini kısmışlardı.

Memlekete çöken bu hazin havanın tepkisini her yerde görmek kabildi.

Grandük'ün sarayı, mezar sessizliği içindeydi.

Büyük hastanın yatağının etrafını saran devlet adamlarının, diplomatların ve hanedan âzasının derin göğüs geçirmelerinden ve yapmacık hafif öksürmelerinden başka bir şey duyulmuyordu.

Grandük'ün ışıkları sönmüş, yorgun gözleri, ümitsizlikle çevresindeki adamların kederli yüzlerine ve eşyaya bakıyordu. Onun bir idare adamı, tecrübeli bir diplomat ve iyi bir vatandaş olduğunu bu son bakışlarından bile belliydi.

Birdenbire bir ışık parladı ve arkasından Grandük'ün solgun dudaklarından şu kelimeler döküldü:

— Ooof, şu tren seslerini, şu tekerlek gürültülerini durdurunuz! İstemiyorum... İstemiyorum!..

Grandük, bu son sözlerle hayata gözlerini yummuştu...

Devlet adamları, varisleri fena halde sarsılmışlar, beyinlerinden vurulmuşa dönmüşlerdi.

İçlerinden, onun son sözlerini bir vasiyet gibi mırıldanıyorlardı:

— İstemiyorum... İstemiyorum!..

Biraz sonra kendilerine gelince, hep birden Ulaştırma Bakanına yüklendiler:

Küfürler, tehditler savruluyor, her kafadan bir ses çıkıyordu.

Grandük'ün cenazesi, devlet hesabına muazzam bir törenle kaldırıldı...

Hükûmetin yaptığı ilk toplantıda, devlet reisi seçildi.

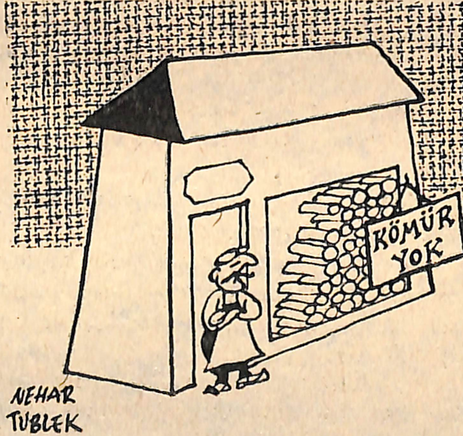
İkinci toplantıda Ulaştırma Bakanı vazifesinden uzaklaştırıldı ve çoğunlukla Bakanın müsteşarı ile hususî kalem müdürünün tevkifine karar verildi.

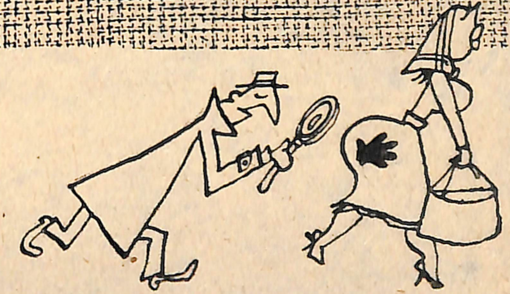
Üçüncü toplantıda hükûmet Ulaştırma Bakanlığının bütçesini tasdik etti ve halkın elinde bulunan demiryolu tahvilâtını toplıyacak heyete, lâzım gelen tahsisatı ayırdı. Bütün demiryollarının sökülmesi için bir kanun çıkarıldı...

Dördüncü toplantıda, memleketin büyük kaybı Grandük Hormone Lucidas'ın öldüğü sarayın bir millî müze haline getirilmesi karar altına alındı.

Verilen bu kararlar, Foronstein Prensliğinde süratle ve en kısa zamanda tatbik ediliyordu. Öyle ki, Grandük'ün öldüğünün beşinci günü, sarayın bir müze haline konulması için erkenden faaliyete girişilmişti.

Burada teşhir edilecek memleketin tarihine ait kıymetli eserler arasında, küçük çocuklara mahsus küçük bir elektrikli tren vardı. Cereyan fişi prize takılı duran bu minicik tren, aradan yıllar geçtiği halde, raylarının üstün de hâlâ dönüyor, dönüyor, dönüyor!..

Kömür saklıyanlar takip edilecek!.. (Gazeteler)

Akmıyor çeşme siyah... Alafıranga, alaturka tangolar...

— Lâbadaciii... Kantaron çiçeği, lâvantin çiçeği, margaritiii...

Dilenci — Cenab-ı Allah hiç bir kimseyi elden ayaktan, gözden, kulaktan...

— Salata sovan var... Turp var, maydanoz var, limonciii...

Macide H. — Şimdi bayılıciiim. Sesiniz kısılsın işallah... Ama dur, ben biliyorum yapacağımı. Dur sen. Hangi satıcı geçerse geçsin, eğer sattığı şeyi yutturmazsam bana da insan demesinler... (Ne sattığı pek anlaşılmıyan acaip bir sesle bir yahudi satıcı geçer.)

— Taaaazeeee ceviiiz...

Macide H. — Hah, şimdi ben sana gösteririm.

— Tââârzeee ceviiiz...

Macide H. — Bana bak bakayım.

— Buyurun anumefendiii...

Macide H. — Ne satıyorsun sen?

— Taze ceviiz... Em buyûûk, em da taze.

Macide H. — Kabuklu mu?

— Em kabuklusu var, em da kabuksuzu anumefendi...

Macide H. — Kapıya gel...

— Yeliyorum anumefendi, başustune...

Macide H. — Gel, gel...

— Yeldim bayan.

Macide H. — Gir içeri!

— Başustune, yirdim. Yordunuz ıevizleri. Em buyuk, em da Allâh sana inandirsin, iç çurûk yok. Para ilân deyil. İki yüz seksene verdim, senin yuzel atirasi için...

Macide H. — Kaç kilo ceviz var bu sepette?

— Episini mi alacaksin... Eh, belkim da var yirmi kilo.

Macide H. — (Yahudiyi köşeye sıkıştırır, elindeki maşa ile kafasına kafasına vurur) Yut şu cevizleri, yut!.. Yut çabuk!

— Aman anumefendi... Ben sana ne yaptimbe!.. Ayağini opeyim vurma!..

Macide H. — Yut diyorum! Kafanı kırarım.

— Sana dediyin olsun... Beş kuruş daha endireyim. Vurma be kuzum... İki yuz kirk beşten al!..

Macide — Yut diyorum sana!

— Başustune... Yozunu seveyim vurma!.. Yutayim başustune, ama parasini kim verecek?

Macide H. — Sabah sabah herkesi tatlı uykusundan neden uyandırıyorsun? Ha?.. Ben sana kaç oldu söylüyorum, bağırma, diye...

— Yozunu seveyim vurma be kuzum. Bundan sonracima eyer sesimda çikarirsam, olümü öp!

Macide H. — Yut şu cevizleri!..

— Allâ aşkina vurma!..

Macide H. — Yut diyorum!..

— Pekâlâ yutayim ama, parasina kimden alacayiz?

Macide H. — Dırlanma, yut çabuk!

— Kirmadan mi yutayim?

Macide H. — Kırmadan, olduğu gibi... Kabuğu ile...

(Macide Hanım maşayı çat, çat vurur. Yahudi boğulur gibi cevizi yutar.)

— Boğazimda kaldii... Sirtimda vur kuzum, içerde yitsin...

Macide H. — Ben büyük yemin ettim. Bundan sonra hangi satıcı avaz avaz bağırırsa, sattığı şeyleri ona yutturacağom. (Yahudi kahkaha ile gülmeğe başlar.) Ne gülüyorsun? (Yahudi büsbütün güler) Ayol, ne gülüyorstn?

— Er saticida yutturacak misin? Kih kih kih...

Macide H. — Yemin ettim, yutturacağım. Büyük yemin... Ne gülüyorsun?

— Kih kih... Kah kah kah... Yuluyorum, çünkûm, arkadan yeliyor armutçi... Em da ayi boğan armudu... Kih kih kih... Armutçuya yuluyorum.

Milletlerin Güldükleri

— *Komşucuğum, pantalo numun içinde biri var...*
— *Biliyorum, kocam!..*
(İtalyan)

Güç bir soru!

Küçük Mary'nin annesi ve babası iyi keman çaldıklarını sanırlar ve her misafire müzik ziyafeti vermekte yarış ederlerdi. Gine böyle bir gün, misafirlerden biri Mary'ye:

— Söyle bakalım Mary dedi. Annen mi daha iyi keman çalıyor yoksa baban mı?

Bu müşkül sual karşısında biraz düşünen Mary tecrübeli bir diplomat cevabı verdi:

— Heifetz!

(Amerikan)

Usta oyuncu

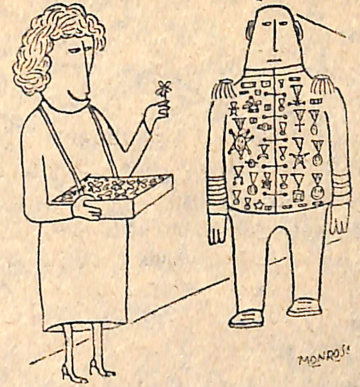
G. Kauffmann çok iyi briç oynardı. Bir gün çok acemi bir briç oyuncusu ile karşılaştı; bir el oynadıktan sonra adama dönüp:

— Briçi ne zaman öğrendiniz? diye sordu.

Beriki tam cevap vereceği sırada ilâve etti:

— Bugün öğrendiğinizi biliyorum. Yani saat kaçta öğrendiniz diyecektim..

(İngiliz)

YAZISIZ!..
(Fransız)

Mucize

Rahip Edgar Berger çiftçi Mortimer Snerd'e tabiatın harikalarından bahisle şairane bir tavırla diyordu ki:

— Yağmur yağar toprağı sular, arkadan güneş çıkar ve tohumları büyütür. Çok geçmeden tarlanda çavdarlar boy atar ve rüzgâr altında dalgalanır. Mortimer, işte tabiatın mucizesi budur.

Çiftçi Mortimer başını salladı ve hayret dolu gözlerle mırıldandı:

— Bir mucize olduğu muhakkak. Zira ben tarlaya şalgam ekmiştim.

(Amerikan)

Bunu alın

Küçük Johnny oturmuş kahvaltı ediyordu. Birden mutfak kapısı açıldı; komşuları Mrs. Riker küçük kızı Mary'yi kolundan sürükleyerek ve ağlıyarak içeri girdi:

— N'olur yardım edin. Mary bir kuruş yuttu.

Johnny'nin annesi Mrs. Riker'i teselliye başladı. Bunun bir tehlikesi olmadığını korkmamasını söyledi. Bu arada birisi eteğinden çekeledi. Döndü, bu Johnny idi:

— Ağlamayın Mrs. Riker diyordu. İşte onun yerine kumbaradan çıkardığım bu kuruşu alın.

(Kanada)

★ ★ ★

PALAVRACILAR

BİR Amerikalı İskoçyada misafirdi. Fakat misafirliği müddetince ev sahibinin İskoçya hakkındaki öğünmelerinden bıkmıştı.

Bir gün beraberce dolaşmağa çıkmışlardı, açıklık ve kayalık bir yere geldikleri zaman İskoçyalı misafirini durdurdu ve kayalara doğru «Hello!» diye seslendi. Aşağı yukarı 4 dakika kadar bir zaman geçtikten sonra aksi seda «Hello!» diye cevap verdi. O zaman İskoçyalı kabararak:

— Bunu dedi dünyanın hiç bir yerinde göremezsiniz.

Amerikalı cevap olarak güldü ve dudağını büktü. Sonra bu İskoçyalıya bir ders verme fırsatı çıktığı için memnun bir tavırla:

— Bu bir şey mi dedi. Ben Amerikada Kayalık dağlarda kamp kurduğum zaman gece yatarken:

«Haydi artık uyan! Bak sabah oldu» diye bağırırdım ve azizim ertesi sabah saat 8 de aksi seda ile uyanırdım.

GECE, vakit hayli gecikmişti. Sarhoş bir adam, bir ayağı kaldırımda, öbürü caddede yürümeğe çalışıyordu. Hem fena halde sarhoştu, hem de bu vaziyette yürümek nor-

mal bir insan için dahi hayli zor bir pozisyon olması dolayısile adamcağız nerdeyse düşmek üzere idi. Arkasından gelmekte olan bir adam koştu koluna girdi ve:

— Arkadaş dedi. Bırak ta, seni evine kadar götüreyim. Sen sarhoşsun.

O zaman sarhoş derin bir minnetle yardımcısının yüzüne bakarak cevap verdi:

— Çok şükür Yarabbi! Ben de topal oldum sanıyordum.

BİR İngiliz, Amerikalı bir arkadaşına, İngilterenin çamurundan bahsediyordu:

— İngilterede yağmur yağınca o kadar çamur olur, o kadar çamur olur ki çamura saplanıp boğulmamak için, çok dikkat etmek gerekir.

Bir gün yine çamur çok kalındı. Yolda giderken yerde bir erkek şapkası gördüm ve gayri ihtiyari ayağımla bir tekme vurdum, birden derinden bir feryat duyuldu bir ses:

«Dikkat etsenize» diyordu «başıma vuruyorsunuz». Şapkanın altında çamurun içinde bir adam başı vardı, hayretle sordum:

— Amma da derine gömülmüşsünüz?

Cevap şu oldu:

— Hem de zannettiğinizden daha derine.. Zira bir otobüsün üstünde gidiyordum.

★

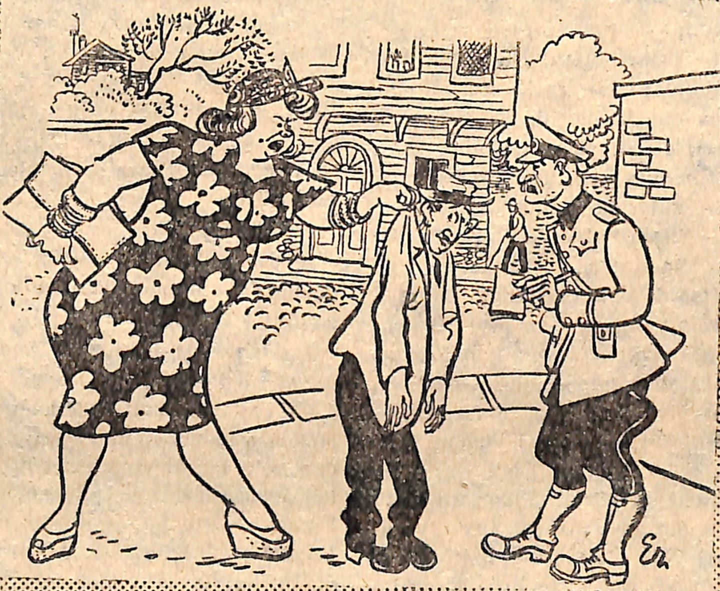
YAŞLICA bir adam, bir mecliste fillerin hafızasından bahsediyordu:

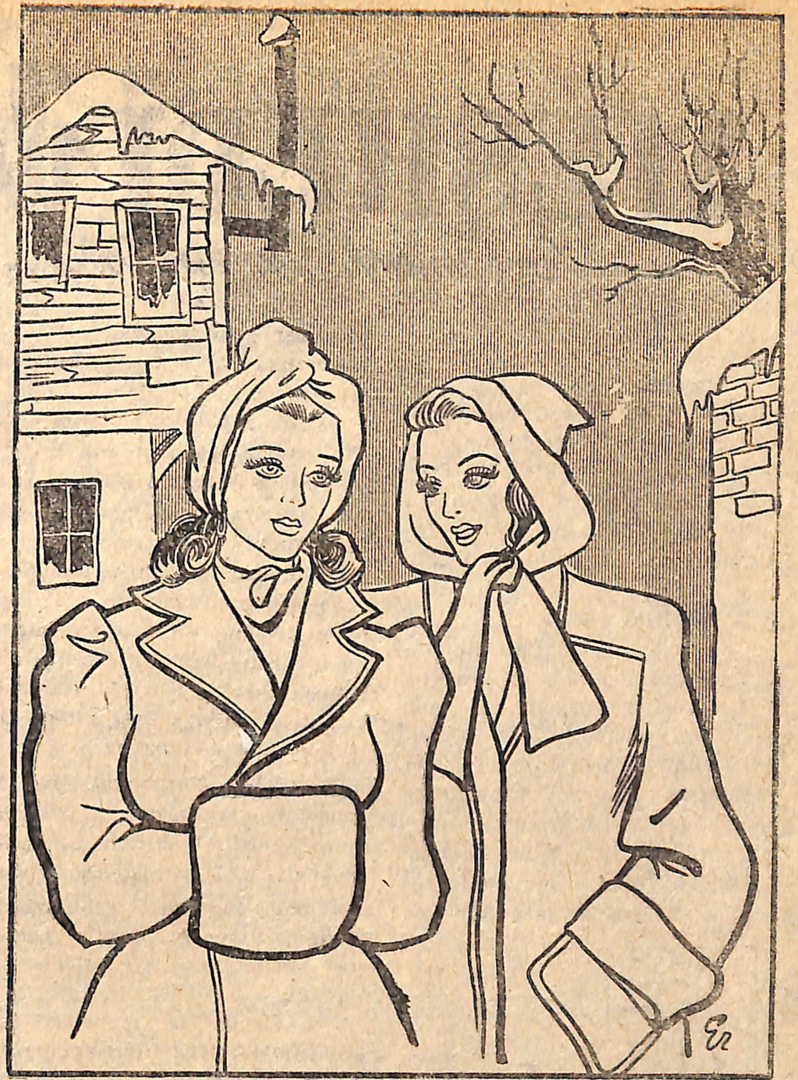
— Çocuktum. O zaman şehre seyyar bir sirk gelmişti. Babam beni sirkin hayvanat bahçesine götürdü, elimde üzeri yol yol kırmızı beyaz boyalı bir şeker çubuğu vardı, onu bahçedeki fil yavrusuna verdim yaladı yuttu ve dostlarım inanır mısınız o günden sonra bu sirkin her gelişinde şehrin berberleri kapıları dışındaki kırmızılı beyazlı sütunları içeri almak zorunda kalırlardı.

ERCÜMENT KALMIK

Ercüment Kalmık, Güzel sanatlar dünyamızda isim yapmış bir ressamımızdır. Bir zamanlar, Cumhuriyet'te, hikâye, roman resimleri, tarihî tablolar çizen bir gazete ressamı olarak çalıştı. Mizah mecmualarına karikatürler çizdi. Bu sayfada topladığımız dört eser, her şeyden önce, onun çizgi sanatındaki teknik kuvvetini gösterir. Son aylarda Amerika'da bir tetkik gezisine çağırılan Ercüment Kalmık, şimdi Yeni Dünyada dolaşıyor. Yıllardır gazete ressamlığından çekilen Kalmık, hoca olarak kalacağa benziyor.

— Benim gibi müdafaasız bir kadına sarkıntılık eden şu alçak heriften dâvacıyım!..

— Ne fena, sevişiyoruz, fakat evlenemiyoruz...
— Benimki daha feci, evlendik, ama sevişemiyoruz!..

Bir vatandaş sabah evden çıktı, akşam eve döndü!..

— Bunlar böyle tabur halinde belediyeye ceza vermeğe mi geyorlar?..
— Yok canım, Brükselde sihirbazlar kongresi varmış, hünerlerini göstermeğe gidiyorlar!..

MEŞHEDİ ile Devri Âlem

Ercüment Ekrem Talû

— 30 —

— Hayır!

— Belli bir mevzu üzerine uzun uzadıya lâf edeceksin.

Torik yüzüme baktı:

— Yine lûgat paralıyorsun bey baba! dedi, biçimine getirip beni mandepsiye bastıracaksın galiba!

— Değil iki gözüm.

— O halde afili lâflar edip racon kesme. Benim anlıyacağım dilden konuş! Benden, siz şimdi ne istiyorsunuz?

— Dinle, Torik, oğlum! Bu adamcağız, büyük İskender'in, haniya şu teneke kralına sattığımız ihtikan âleti yok mu?.. Onun hakkında senden bir konferans istiyor. Yaniya ki, sen, bir kaç yüz kişinin karşısında, onun geçmişi hakkında ne biliyorsan, anlatacaksın.

— Kimin geçmişi? Herifin mi?

— Hayır, ihtikanın.

— Ulan ihtikanın geçmişi olurmu be? Ayağını öpeyim beni may taba alma!

— Neden olmasın, oğlum. Ben sana senin anlıyacağın gibi söyleyim, dedim. Yoksa maksadım onun tarihi idi. Zaten, Türkçe söyliyecek olduğun için, kim anlıyacak ki? Kabul ediver gitsin. Bu işin ucunda mangiz var.

— Tövbe Yarabbim! Bir de sonra aynasız işlere kalkışıyorsun diye bana çatarsın. Ömürsün be beybaba! Haydi istediğin olsun.

Bunun üzerine, sabırsızlıkla Toriğin vereceği cepabı bekleyen Mister Anason'a dönüp dedim ki:

— Azizim, Mr., muhterem arkadaşım teklifinizi memnuniyetle kabul ediyor. Ancak ileri sürdüğü bazı şartlar var.

Herif:

— Buyurun, sizi dinliyorum! dedi.

— Bilirsiniz ki, Amerikalılara benzeyen yeryüzünde bir tek millet varsa o da Asûrilerdir. Biz her şeyden evvel iş adamlarıyız.

— Evet.

— Binaenaleyh muhterem arkadaşım evvelâ bu vereceği konferans için kendisine ne gibi bir menfaat göstereceğinizi soruyor.

— Haklıdır. Bunu ben de düşündüm. Konferansı dinlemeğe gelecek olan halktan ikişer dolar giriş ücreti alırız. Masraf çıktıktan sonraki kârın yarısı pfofesöre, yarısı da bana kalır. Olmaz mı?

Fikrini soruyormuş gibi, Torikten yana:

— Pazarlıktayım Torik! dedim. Azıcık sabret, avalı kandırayım.

Zavallı Torik uslu uslu, cevap verdi.

— Peki beybabacığım! Bekliyorum. Ne dilersen yap.

Arkasından yine gazeteciye döndüm:

— Bu kârın ne olabileceğini soruyorlar?

— İdarehanemizin salonu bin kişi alır. Demek olur ki, iki bin dolar paylaşacağız.

— Azdır! Hem de salonun dolacağı ne malûm? Asûri dilinde konferans dinlemeğe kim gelir?

Mr. Anason güldü:

— Kim mi gelir? Kapının önünde, göreceksiniz, halk nasıl kırılacak. Maksat konferans dinlemek değil, Şarklı bir âlimin yüzünü görmektir. Siz o hususta müsterih olun, hattâ isterseniz bin doları profesöre peşin veririm.

Bu havadisi derhal Toriğe müjdeledim:

— Torik, oğlum! Bu iş için bin tane dolar alacağız. Senin anlıyacağın bin dokuz yüz Türk papeli. Yarısı senin, yarısı benim. Hem de veresiye yok. Trink para!

Az kaldı boynuma sarılıyordu:

— Yaşşa be! dedi. Dörtyüz dirhem adamsın. Bu herifler de mostralık enayi. Allah mangizi vermiş ama, akıl nanay! Hepsinde kafa yerine tuz kabağı var. Sonra da köpoğlunun uşakları günde on tane icat çıkarıyorlar. Gel de bu dalganın içyüzünü keşfet.

Bu uzun sözler, Toriğin kat'î cevabıdır diye Amerikalıya tercüme edildi. Anlaşmayı, hükûmet gözünden bin ihtimamla kaçırılıp saklanmış, bir şişe viski ile kutlıyadurahm, Anason kâtibine emretti, iki nüsha mukavele yazdırdı, getirdi. Birini Torik, diğerini kendi imzaladılar. Verirken bize bin dolarlık bir çek uzattı.

Teşekkür edip ayrılacağımız sırada idi ki, elini koluma dayadı ve:

— Affedersiniz! dedi. Fakat gazetemde şimdiden reklâm yapmağa başlıyacağım için, bazı tamamlayıcı bilgilere ihtiyacım var. Bir dakikacık müsaade buyurun da bazı sualler sorayım.

— Hay, hay! Emredersiniz.

— Bu Asûri memleketi neredehdir?

— İran ile Irak arasında.

— İsmini şimdiye kadar işitti isem de, bunu çökmüş bir devlet sanıyordum.

— Öyle idi. Lâkin sizin büyük Cumhurreisiniz müteveffa (Vodro Vilson) un ölmez prensipleri onu diriltti.

— Öyle mi?

— Evet, Mister! Siz gazeteci olasınız da bunu nasıl bilmiyorsunuz?

Bu tenkitçi sualime, Anason, gayet saf olarak:

— Vallâhi! dedi, bu Vilson prensipleri yüzünden, meydana o kadar çok hükûmetçikler çıktı ki, hâlâ isimlerini belleyemedim: Estonya, Letonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Irak, Hicaz, Mavera yi Ürdün, Litvanya...

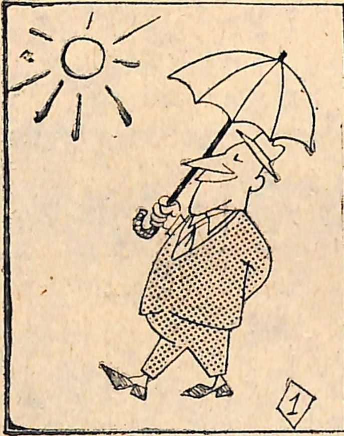
— Asûristan... Ermenistan... daha çok! Allah vermesin, mantar gibi, hükûmetler yerden bitti. Bir dünya savaşı yağmuru daha yağdı mı, gülistan, bostan, pağurya, bamya, angurya diye boyuna çıkacak!

— Peki, idare merkezi neresidir?

— Yalan - Abat!

— Nüfusu?

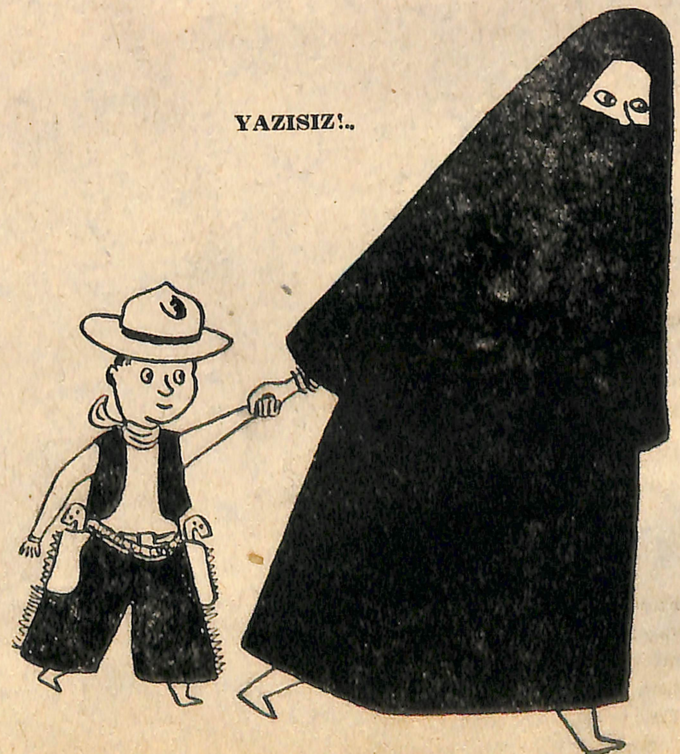
(Devamı var)

YAZISIZ!..

YAZISIZ!..

E. EKREM TALÛ — **Altınkurat Ailesi** — YALÇIN ÇETİN

En Güzel Fıkra Müsabakası

KARŞILIK

Leylâ çok şımarık bir kızdı. Tekin de çok haşarı bir oğlan... İki kardeş, altı aydır apartmanlarında çalışan hizmetçi kıza yapmadık eza bırakmıyorlardı.

Bir gün anneleri yalvardı:

— Günahtır çocuklar, o da sizin gibi insan, kalbi kırılıyor, beddua eder, bir şey olur, korkuyorum...

Çocuklar, nasılsa insafa geldiler ve annelerine söz verdiler.

Biraz evvel yeidiği tekmenin acı sı ile içeride ağlayan hizmetçiye, hanım:

— Artık ağlama Ayşe, dedi, çocuklar suz verdiler, bir daha seni hırpalamıyacaklar... Haydi, sen de söz ver bakayım...

Ayşe, sümüğünü çekerek mırıldandı:

— Söz veriyorum hanımcığım, ben de artık onların yemeklerine tükürmiyeceğim!

Cengiz Turan DEMİR - Çelik Lisesi V Edebiyat, No. 312
Karabük

NEFES

Paşa hazretlerinin konaklarında ziyafet vardı. Ama, şöyle böyle ziyafet değil, dört başı mamur ziyafet: İçki, meze, saz, söz...

Tam neşelerin coştuğu bir anda, hem şair, hem musikişinas bir ehlidil bir nefes okudu, hece vezniyle yazılmış, mânalı, nükteli, güzel bir nefes...

Davetliler arasında bulunan ihtiyar bir Bektaşi mest olmuş, kendinden geçmişti.

Onun memnunluğunu gören ev sahibi sordu:

— Erenler, hangi nefesleri severseniz emrediniz, okusunlar...

— Nur ol paşam... Hepsini severim!

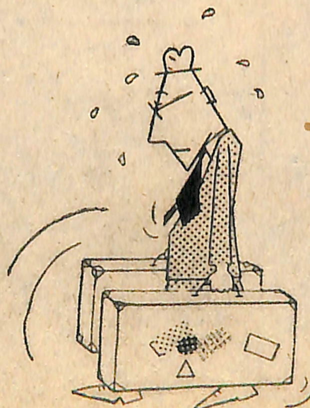
Paşa ısrar etti:

— Yok, yok, sizin istediğiniz olsun... En çok sevdiğiniz nefes?

Babaerenler, kadehinden bir yudum çekip tabakayı çıkardı:

— Vallâhi efendimiz, dedi, benim en sevdiğim iki nefes vardır. Cıgaranın ilk nefesi ile kaynananın son nefesi!

ZEKİ ÇALIKOĞLU
Taksim — İSTANBUL

Hamal!..

HOROZUN KUYRUĞU

Padişahın biri âdeti veçhile çok atarmış. Bu bakımdan meclislerde müşkül durumda kalırmış. Padişahı bu durumdan kurtarmak istiyen veziri, bir gün padişaha:

— Padişahım, müsaade buyurursanız, ben meclislerde sizin yanınızda oturayım. Müşkül durumda kaldığınız zaman, sizi hafiften dürterim. Siz de kendinizi toparlarsınız, demiş ve padişah da bunu kabul etmiş.

Bir gün padişah bir mecliste konuşur:

— Bu gün yolda gelirken bir horoz gördüm, arkasında bir kuyruğu vardı, 20 metre gelirdi, demiş.

Bu vaziyet karşısında veziri padişahı hafiften dürter.

Bunun üzerine padişah:

— Haniya 20 metre gelmezse, sağlam 15 metre gelirdi, demiş.

Vezir, padişahı tekrar dürter.

Padişah:

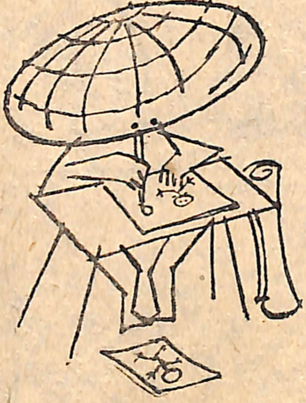
— Haniya 15 metre gelmezse, garanti 10 metre gelirdi, demiş.

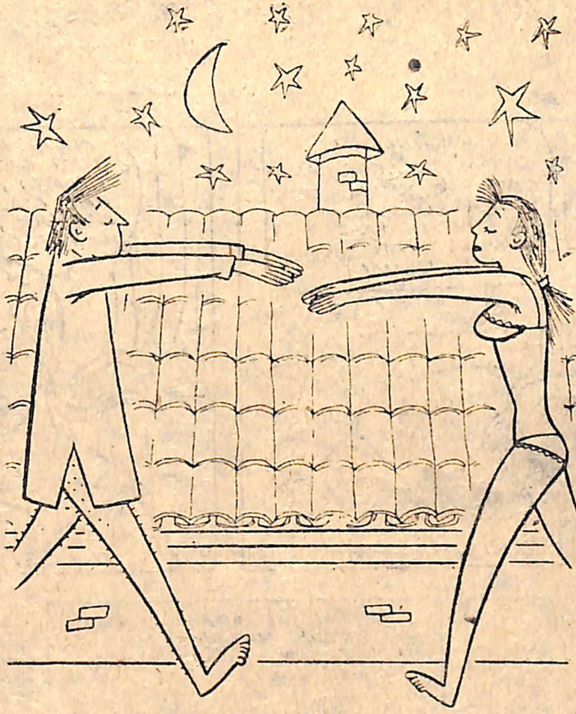
Vezir, padişahı tekrar dürtünce: padişah vezire dönmüş ve:

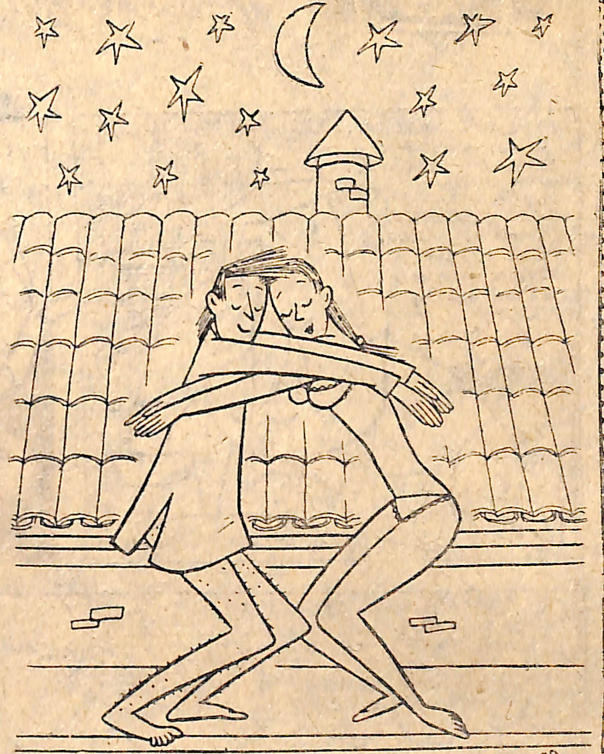
— Bu mahlûkun hiç te mi kuyruğu yoktu be adam, demiş.

AHMET CUMALI
P. K. 17 — İSPARTA

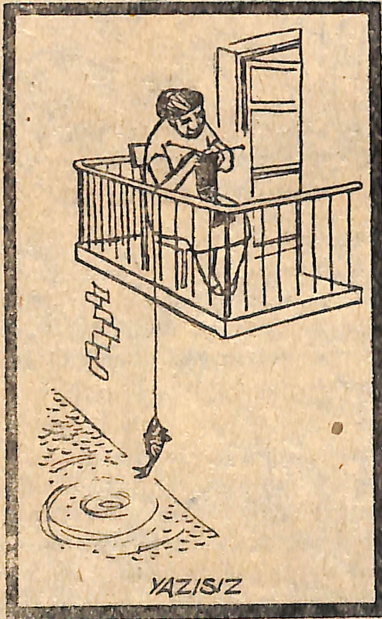
Dünya KARİKATÜRLERİ

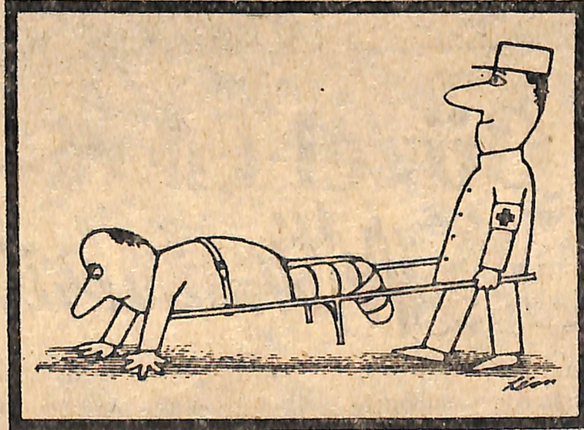

UYURGEZER KOMŞULAR

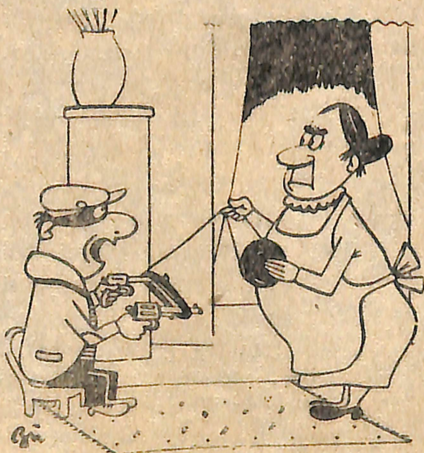
YAZISIZ

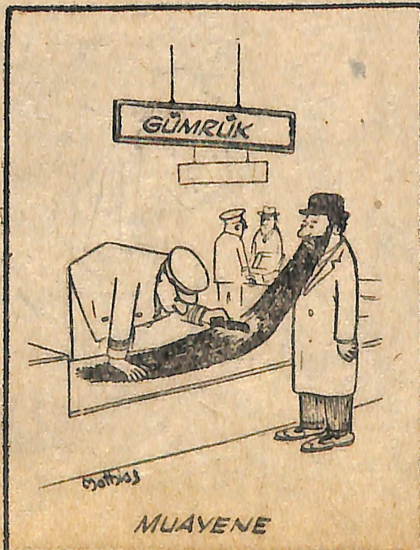
YAZISIZ

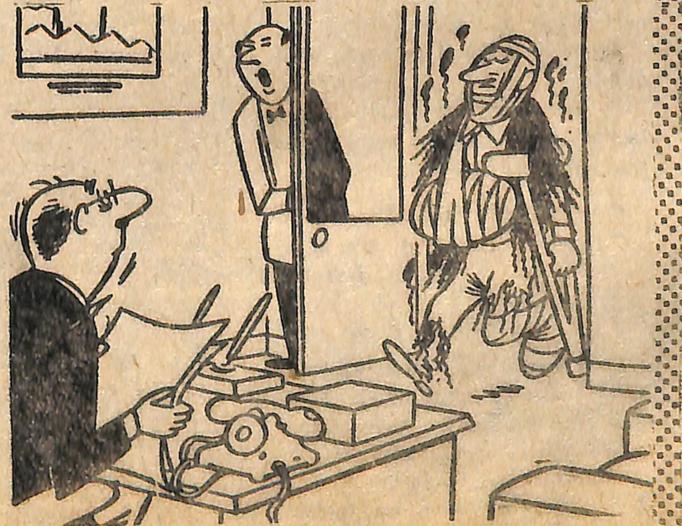
—AAY, BEN POLİSTEN KORKARIM !..

HIRSIZ — DOĞRUSUNU İSTERSENİZ BAYAN, BEN BURAYA BU İŞ İÇİN GELMEMİŞTİM !..

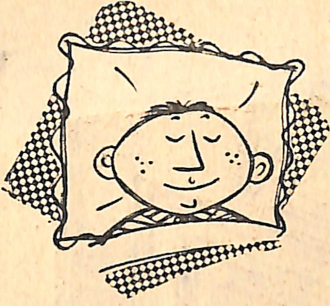

MUAYENE

— KİMYEVİ MADDELER KAŞİFİ GELDİ MÜDÜR BEY !..

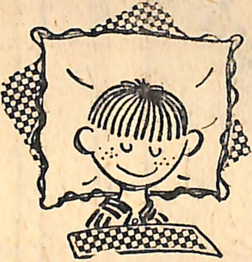
Mesut aile!

Baba, rahat uyuyor!

Anne, rahat uyuyor!

Çocuk, rahat uyuyor!

Çünkü :

Hem Canları,
Hem Malları,

ölüme,yangına,kazaya karşı Sigortalıdır!

ANKARA
SİGORTA

Daima emrinizde ve hizmetinizdedir!

Akbaba
MİZAH YAYINLARI

Milletler Gülüyor!

Fiyatı 2 lira

T.C.
Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1957 yılı ikramiye plânında

2.000.000 Lira
PARA
2.000.000 Lira
Uzun vadeli Kredi vardır.

Ömür boyunca aylık gelir.

VAKIFLAR BANKASI VERİR

APARTMAN DAİRELERİ

ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ

YÜNLÜ - PAMUKLU SATIŞLARIMIZDA
%10 TENZİLAT

SÜMERBANK

DENİZCİLİK
BANKASI

Bir sene vâdeli hesap sahiplerine

%50 ve %100
menfaatli

iç ve dış seyahatler

Fazla malûmat için şube ve ajanslarımız emrinizdedir.

1957
İkramiye plânında

Büyükada'da denize nazır konforlu apartıman katları, çeşitli para ikramiyeleri

iç ve dış seyahatler

Sahibi :
YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden :
NEHAR TÜBLEK
Teknik Sekreter :
Selâmi M. YURDATAP
Adres :
Klotfarer Cad. No. 8-10
Daire : 3
Beledİye - İstanbul
Telefon: 22 18 11
Abone: Senelik 37.5 lira
Altı aylık 19 lira.
Basıldığı yer :
ERCAN MATBAASI

Akbaba

— Çok kuvvetli avukat, hâkimler bile ona mahkûm oluyor!

— İtalyan —